

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II évfolyam

BUDAPEST, PÉNTEK, 1908 JANUÁR 10

9. szám

A HIR 115-ik száma:

Zivatar a Royal-klubban

A függetlenségi párt bank-szak-
 értői. Készül a választói törvény
 reformja

SCHÖNAICH a császárnál

Az a hír terjedt el ma Bécsben,
 hogy a hadügyminiszter lemondott

A Polónyi-Lengyel-pör Elkészült a vádirat

Másfélszáz milliót kér az osztrák Uj hadihajókra kell a pénz

Képviselő és pártelnök afférje

ANDRÁSSY és a függetlenségek Neheztelnek a belügyminiszterre. De mindent elsimitanak

Eskütevés a Burgban Rauch a királynál

Olaszország mozgósít Abesszinia ellen küldi hadihajóit. Vérezgés Kelet-Afrikában

Fölrobbant egy laboratórium A gyógyszerészesség balesete

INZULTÁLT BIRÓ Őrült az aradi törvényszéken

Lekaszabolt főhadnagy Közkatonák a tisztjük ellen

Urilányok veszedelme Kaland a Teréz-köruton

Ezer leányfej A HIR regénye

Távirat. Telefon

Kilenc riport

Andrássy utja

Andrássy utja egyenes, mint a nyíl. De ez az öreg Andrássy Gyula utja. A fiatalé — a nem kevésbé tehetségesé — kezd megmegtörni. Már nem ugrat keresztül akadályokon, már visszahőköl, sőt vissza is tér, ha egy-egy kellemetlen idegen áll az útjába; árulókra, rablókra, utszéli támadókra, pénz vagy életet kérőkre nincs berendezve. Tudta ő, talán már a bölcsőjében tudta, hogy a magyar politikust nem a golya költi és atyjától, atyai barátjától, az öreg Tiszától megtanulhatta, hogy kell banni a politika peckes és alattomos betyárjaival. De most el-elhagyja a flegmája és nem hagyja el az esztétikai érzéke: zsebébe dugja a kezét, otkolonos kendőt dug a szájába, úgy tárgyal velük. És én ezért félttem őt, hogy ezek az urak szembe kerülnek vele és — leütik hátulról; mert bátorsága e betyár uraknak, az van.

* * *

A szembekerülők kezdenek kibontakozni. Egyik legbátrabb köztük Ugron, az öreg. Bátorságát ugyan nálunk másképpen hívják, de a megromlott genie-nek a cselekedeteit és viselkedését nem lehet az igazi nevével nevezni. Különös, majdnem poétai tehetségeinek okán ez embernek előttünk majdnem salvus conductus-a van. Mindenre képes és mindent meg is csinál, de nekünk — írónak — nincs erőnk, hogy szétszedjük és összetörjük. Nem az ő ereje és szívóssága és nem a mi szánalmunk ennek az oka, hanem az, hogy az a rossz és rút a mit cselekszik, egészen szubjektív és minden szemérem nélkül nyilatkozik meg benne. A bűn és ártalom, a mit jelent, oly közvetlen, hogy zavarba hoz mindannyiunkat. Ma, midőn fogai csaknem mind kihullottak, sem svungja, sem ékesszólása nincs többé, ebben az utolsó pillanataiban is képesnek tartjuk valami jóra is. De úgy látszik, ez csak a mi optimizmusunk immár: az öreg székel végképp visszatért Erdélybe, végeredményesen erdélyi politikus lett, a szó legrosszabb értelmében. Már aulikus is, mint valamelyik Toldalagi vagy Josika és hátát meggömböztetve, mellét behuzván, valami nagy osztrák rendjéről, talántán titkos tanácsosságról is álmodozik. Az alkonyórán ime belátja ő is, hogy itt, e magyar földön nem lehet meghalni nagytehetségű férfiaknak, mielőtt a Habsburg kegyeivel el nem láttatott és nemzet előtt le nem járatott.

* * *

Az elsők egyike, a kivel Andrássy útján szemben találja magát, az öreg tigris, a kinek most vedlik a szőre sárgafeketére. Tegnap egy bizottságban Ugron Gábor rá-támadott a belügyminiszterre, hogy favori-

zálja a fővárost, a mely nem megbízható. Nagyon értem, hogy Ugron nem bizik Budapestben. Ez a hely valóban nem olyan, mint az az erdővidék, a hol ő operált. Valóban nemzetietlen, mert a nemzeti szokások: a nép elnyomása és büntetlen kihasználása nem lehet. A nemzeti lelkiismeret itt öntudatos, önérzetes, szolgabíró-trükkökkel kormányozni, azaz félrevezetni nem lehet. Ez a város a magyarság és nem az Ugron Gáboré. Hogy ez fáj nekik, hogy szeretnék, ha elszerencsétleneznék és hogy dühvel és gyűlölettel telnek el, mert a belügyminiszter Budapest jelentőségét ismeri és a kellő pillanatban segítségére is siet — mindez természetes. A feltűnő csak az, hogy magyar képviselőnek van bátorsága kinyitni a száját a magyar metropolis ellen. Hogy nem fél, ez szinte imponáló jellemvonás. Ha azonban megvizsgáljuk vakmerőségének okát és hátterét, nem leszünk úgy elragadtatva. Ugron tudja, hogy az udvar és az osztrák szellem előtt nincs semmi ellen-szenvesebb — és félelmesebb — mint egy hatalmas Budapest. Ezt gyaláznia, ezt akadályozni, f e n t: szimpátikus. Ez pedig a földolog azóta, hogy Ugron és a hozzá hasonló függetlenségek a nemzetbe belebo-csájtott gyökereiket onnan felszedték. Ottan nincs többé nekik való életerő, nincs mit tovább kiszívni. Ők kontinentális politikusok, kormányképesek lettek, áthelyezték a súlypontot Bécsbe. Próbáljuk csak, kezdjük csak! Adjuk fel csak Andrássyt Bécsnek — konkurenciát akar csinálni Bécsnek!

* * *

Látszatra egy kis palotaforradalom az egész. Ugronék nem akarják engedni, hogy Budapest ezidőszerű vezérének munkájában Andrássy Gyula segítse. Meg akarják félemlíteni a belügyminisztert és jelzik, hogy egyéb politikai munkájában is akadályozni fogják. Andrássy megfelelt nekik, de útja már nem az apja útja, nem oly határozott és egyenes. Nem rug középük, jól bánik velük, diplomatizál, egyeztet, békéltet és nem tud a szembekerülőkkel szakítani. Pedig, ha valaki, ő tudja a régi erdélyi nemzeti politikát: előlről gyengén támadni, hátulról sunyin leütni. Meg kellene tudnia, hogy ezek az emberek, akik szemére hányják egy becsületes és szükséges tényét és ezt megmerik cselekedni a nyilvánosság előtt, mit tehetnek ellene a háta mögött, suttymban! De Andrássy Gyula nem mer többé hátrahézni, eddig megtett útját és a helyet, a hol van, hogy megmérje. Talán jobb is, megdöbbenne, elveszitené a szívét és megpróbálná, hogy efusson — magától,

Vége a bán-válságnak

Rauch báró, Horvátország kinevezett bánja ma esküdött föl a királynak

Uj horvát főispánok

Megtörtént hát a nagy fordulat: Horvátországnak új bánja van Rauch Pál báró személyében. Az előirt ceremónia keretében ma délelőtt tette le az esküt a bán a király előtt, így nincs többé semmi akadály Rauch útjában. Holnap, vagy holnapután átveszi Zágrábban a bánhi hivatalt és ezzel megindul az új többségi pártszervezés. Mert Rauch éppen úgy áll e tekintetben, mint szegény elődje, Rakodczay, kinek szintén nem állott a háta mögött senki se. Az új bánnak van egynéhány barátja Horvátországban, ezek minden esetre támogatni fogják. De hogy sikerül-e majd a tervbe vett horvát alkotmánypárt megalakítása, az olyan kérdés, melyre maga a bán se tudna határozott feleletet adni. Új kísérletek előtt áll Rauch báró és bizony nehéz dolga lesz. Ha az „ustavna stranka”-párt tagjait a választásokon nem tudja többségre segíteni, akkor ő is odajut, a hová elődje: a nyugalomba. Csak az a különbség közöttük, hogy Rauch a meg nem érdemelt nyugalomba vonulhat. Ez azonban csak a jövő eshetőségei közé tartozik. A bán nagy bizalommal van eltelve, azt hiszi, neki sikerül megfékezni a rakoncátlan, garázdá elemet, várjuk be hát cselekvéseit és mindezek fölött: a választás eredményét.

Rauch esküje

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, január 9.

Ma délelőtt féltíz órakor a Hofburgban Rauch Pál báró, az ujonnan kinevezett horvát bán ő felsége kezébe letette az esküt. Ezen ünnepélyes alkalommal mint magyar zászlósúr Oreczy Béla báró országbíró jelent meg. Jelen volt Wekerle Sándor miniszterelnök is és az eskümentát Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter olvasta fel. Mindannyian magyar diszruhában jelentek meg a király előtt, aki az új bán esküte után különkihallgatáson fogadta.

A Burgból a magyar házba hajtatott az új bán s ott később találkozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel. A bán táviratot kapott Budapestről, melyben barátai, kiket felelős állásokba akar elhelyezni, tudatják vele, hogy rendelkezésére állanak. Osztályfőnökök lesznek: Czrnkovic Miklós, Mizics Ferdinánd és Aramiesky Ede. Bánhelyettesé Czrnkovicot nevezik ki.

A horvát főispáni karban is lesznek-változások. Vucsetics volt kolozsvári postaigazgató, ki a magyar igazságszolgáltatást gyalázta s ezért rövid úton elesapták, Zágráb város és Zágrábmegye főispánja lesz. Ez a jeles firma közeli rokonságban van a bánnal. Pozsegamegye főispánja Kralyevics, Varasdmegye főispánja Jellacsics Gyula, Modrus-Fiumemegye főispánja Gavranics doktor, Szerémegye főispánja Hideghéty eddigi főispán, Verőcemege Jankovics, Lika-Krbvamegye főispánja pedig Vucsetics Viktor eddigi alispán lesz.

A bán, az osztályfőnökök és az új főispánok nagy diszfölvonulást fognak rendezni Zágrábban, ahová egyidőben érkeznek meg valamennyien. A városi tanács és a tisztviselők küldöttsége ünnepélyesen fogadja őket, dokumentálni akarván ezzel, hogy kinevezetésüket nem tartják törvénytelennek.

A horvát-szlavon tartománygyűlést március tizenkettedikére hívják össze. Ennek folytán a választások február végén kezdődnek s március első napjaiban folytatódnak.

A vasuti pragmatika Várják a programot

A sajtó az új bánnal szemben még mindig várakozó álláspontot foglal el. Most is a vasutas pragmatika áll a homloktérben. Be akarják várni az új bán programját és különösen a programnak azon részét, mely a vasutas pragmatika által felvetett horvát nyelvkérdés elintézését célozza. Ha e tekintetben az új bán programja a közfelfogásnak megfelel, mondják a lapok, akkor Horvátországnak nincs oka, hogy a bánhi székben történt változás felett sajnálkozzék. Az unionisták körében nagy meglepetést keltett az a hír, hogy Rauch báró bevárja az osztályfőnökök és a főispánok kinevezését és azok kíséretében akar bánhi méltóságának megfelelő módon Zágrába bevonulni. Mihelyt a tisztikar fogadása alkalmával programbeszédét elmondotta, az új párt, melynek neve ustavna stranka, vagy pedig narodna ustavna stranka lesz, meg fog alakulni és a vidéken is közvetlenül azután megalakulnak a helyi pártok, melyek a választásokra vonatkozólag megejtik a jelöléseket. A választási mozgalom e szerint már a jövő hét közepe felé az egész vonalon meg fog indulni.

A bán Budapesten

Rauch Pál báró horvát bán ma este a miniszterelnökkel együtt Budapestre érkezett. A bán már holnap megkezdli a tárgyalásokat a kinevezésre kiszemelt politikusokkal. A jövő héten, kedden vagy szerdán, érkezik Zágrába Rauch báró és akkor fogja előterjeszteni programját.

A bán kinevezéséről szóló királyi kézirat holnap reggel jelenik meg a hivatalos lapban. Ugyanakkor a Rakodczayt fölmentő kéziratot is közölni fogja a Budapesti Közlöny. Rakodczay Sándort néhány nap múlva bucsukihallgatáson fogadja a király.

Az alkotmánypárt értekezlete. Az alkotmánypárt ma este Széll Kálmán elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a kormánytagjai közül gróf Andrássy Gyula, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos vett részt. Az elnök előadta, hogy a miniszterelnöknek a képviselőház holnapi ülésén teendő javaslatához képest előreláthatólag szombaton lesz a képviselőházban megválasztandó a huszonegytagú bankbizottság. E bizottság tagjai közül négyet az országgyűlési alkotmánypárt van hivatalosan jelölni. Kéri, hallgassák meg a végrehajtó-bizottság erre vonatkozó javaslatát. Gróf Semsey László a bizottság nevében javasolja, hogy a párt részéről a bankbizottságba Széll Kálmán, Szivák Imre, Bernát István és gróf Desseffy Emil jelöltessek. Széll Kálmán elnök kéri az értekezletet, hogy figyelemmel számos más bizottságban való elfoglaltságára, az ő jelölésétől tekintsenek el. Általános tiltakozás kelt e kijelentés nyomában és ennek hatása alatt Széll elfogadta a bankbizottságba való jelöltetését. Az értekezlet a végrehajtó-bizottság javaslatát fogadta el.

Schönaich lemondott?

Izgalom egy modell miatt

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, január 9.

Ma városszerte azt híresztelték, hogy Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter beadta lemondását. A híresztelésre az adott okot, hogy a közös hadügyminiszter ma délután kihallgatásra ment ő felségéhez, de nem egyedül, hanem Krobotin lovag altábornaggyal, a hadügyminiszterium osztályfőnökével. A kihallgatás teljes egy óra hosszat tartott és ebből támadt a közös híresztelés a hadügyminiszter lemondásáról. Beavatott helyen aztán megfegték az okát, hogy miért volt Krobotin altábornagy is audiencián. Az uralkodó föltérte érdeklődik az új gyorstűzelő ágyuk iránt és a hadügyminiszter a mai kihallgatáson bemutatta ő felségének egy új gyorstűzelő táborigyű ki-csinyített modelljét, amelyet az arzenálban készítették, s noha csak másfél méter hosszú, teljesen hű mása a valódi ágyúnak. Ezt az új modellt magyarázta meg Krobotin altábornagy és ő felsége rendkívül meg volt elégedve a látottakkal. De nemesak ez a körülmény volt az oka a hadügyminiszter lemondásáról elterjedt híreknek, hanem az is, hogy a katonalízihi fi-tések fölemelésének ügye nincs tisztázva és politikai körökben e kérdés miatt nagy az idegesség. A Zeit egy munkatársa illetékes helyen tudakozódott és azt a határozott választ kapta, hogy a hírek teljesen alaptalanok.

Négyszázmillió. Nincs nagyobb szomorúság Magyarországon, mint a statisztika ujesztendeje. Mikor már leülepedett a konvenciózus öröm lármája és elült az utolsó tuss, amely pokolba küldte az ó-évet, akkor megjelenik a statisztika és orunk alá dörzsöli a kellemetlen, vádaskodó numerusokat. Ilyenkor kiderül aztán, hogy milyen kevés örömet jelent nekünk az idő gyors rohanása, milyen nagy szociális nyomorúság és milyen végzetes nemzeti tehetetlenség pusztítja ezt a szerencsétlen országot. Természetes, hogy a legnagyobb átok: a bécsi átok csinálja ilyenkor is a legnagyobb kellemetlenséget. A kormány jelentést terjeszt a képviselőház elé, amelyből kiderül, hogy az elmúlt esztendőben is kerek négyszázmillióval emelkedett az osztrák behozatal értéke, ennyivel több árut, ipari portékát importáltak Magyarországra, mint amennyi nyersanyagot innen kivittek. És ez az emelkedés nem a gazdasági élet nemzetközi emelkedésének véletlen szeszélye, hanem szabály, amely a közös vámterület ágyában született az ország megrontására. Sajnos, nincs rá kilátás, hogy ezt a gyilkos szabályt kiküszöböljék a fejünk fölől, hiszen épp az imént árulták el ismét és mindörökre a gazdasági önállóságot, semmi reménység arra, hogy ez a rendszer megszünteti a kiszorított Magyarországnak ezt a nagy szegényét. A statisztika ujeve pedig ismét szomorú lesz, lassan csak illúziók sirja domborul a magyar földön mindenütt, ahol ez a száraz tudomány termi a maga kegyetlen igazságait.

I. Nyomorultak, Gazemberek

II. A bűnös Budapest

IRTÁK: TÁBORI KORNÉL hírlapíró, SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.

A két kötet 2 KOR. ára (Postadíj 20 f., ajánlva 45 fillér.) Hapható

ANAP Kiadó-hivatalában Rökk Szilárd - utca 9.

A főbb fejezetek címei:

A nyomortól a bűnig
A művészet családi
Hipnotizmus, spiritizmus
A perverzek
A bűn specialistái

Hamis játékosok
Zsarolók
Uzsorások
Anarkisták, gyilkosok
Szezonbűnösök

A kitanított honatya

Politikai affér Győrött. Szabó István képviselőt Tauber Károly a függetlenségi párt elnöke elvtagadással vádolja. A képviselő és a pártelnök párbajozni fog

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Győr, január 9.

Az álfüggetlenségi képviselő urak most már nemcsak a parlamentben és a Royal-klubban csinálják a hatvanhetes politikát. Egy részük a kerületben is szerencsét próbál és hol titokban, hol nyíltan *szelídíteni*, visszagyurni szeretné a függetlenségi elvek szentségét tiszteletben tartó közvéleményt. De hála istennek akadnak mindenütt igaz negyvennyolcasok, akik rá mernek mutatni erre a kétszínű játékra. A győrmegyei függetlenségi párt körében — szintén megkezdtek a megye egyes függetlenségi képviselői a Wekerléknek kedves puhitási műveletet. Ez sehogyan sem tetszik az igazi negyvennyolcasoknak, akik most nyílt elégtelenségben törtek ki és erőlyesen követelik, hogy ez a lehetetlen állapot megszűnjék.

Győr város mai közgyűlése alkalmából a függetlenségi párt tagjai heves támadást intéztek Szabó István országgyűlési képviselő ellen. Ez a dolog annál érdekesebb, mert maga a győri negyvennyolcas párt elnöke dr. Tauber Károly volt az, aki a legtöbb szemrehányással illette a Wekerlét támogató képviselőt. Maga az épületes jelenet nem is a közgyűlésen, hanem közvetlen utána, a városháza folyosóján történt. Mikor Szabó István kilépett az ülésteremből odament hozzá dr. Tauber Károly a győri függetlenségi párt elnöke és ezeket mondta:

— Itt az ideje, hogy megmondjam neked az igazságot: te nem vagy igazi függetlenségi. Legutóbb is a városi képviselőválasztásoknál másokat támogattál a negyvennyolcas jelölttel szemben. Ez nem függetlenségi politika.

A megleckézettett mameluk honatya nagyon meglepődött Tauber kijelentésein és mentegetőzni próbált. Tauber azonban tovább folytatta:

— Ne is mentegetőzzél. Te még zöld fü vagy a mi pártunkban!

Szabó István erre meglehetősen gorombán válaszolt, Tauber pedig még több súlyos szemrehányással illette őt. A kínos esetnek nagyon sok fültanuja volt, akik zajosan helyeselték a függetlenségi párt elnökének szavait. Szabó István ezután sápadtan, az indulattól remegve elhagyta a folyosót. A délután folyamán az alaposan megpirongatott honatya dr. Dárda Dezső és dr. Gerő Mihály ügyvédek útján provokáltatta Tauber Károlyt. Az affér nagy feltűnést kelt Győrött és az egész megyében. Szabó a legkötönyebb pisztolylovók és kardvivők közé tartozik. Csak nem régiben lépett be a függetlenségi pártba. Az előtt néppárti volt és kétszeresen érthető, hogy az igazi negyvennyolcasok nem akarják továbbra is eltűnni az ő hatvanhetes kortespolitikáját.

Andrássy és a függetlenségi párt. Rátkay László cikke, amelyben barátságosan felszólította Andrássyt, hogy negyvennyolcas kormány-pártinak engedje át a tárcáját, különféle megjegyzésekre adott alkalmat a mindenáron politizáló körökben. A félhivatalos közlöny, amely Rátkay cikkének helyet adott, szerényen Rátkay magánvéleményének tünteti föl a negyvennyolcasok egy kis töredékének titkos óhaját. Ezzel azonban korántsem elégszik meg az alkotmánypárt estilapja, amely arra kíváncsi, hogy Andrássyt illetőleg mi az álláspontja a függetlenségi pártnak. Így nyájaskodnak egymással a koalíciós hatalmasságok, mialatt a háttérben türelmetlenül settenkednek a szemérmes őrszemjelöltek. Mert itt nem az elv a fő, nem a Negyvennyolcas, hanem a konce, a judásbér.

Duzzogók a Royal-klubban

Tizenhárom szakférfit

Megbékültek Andrássyval

Sok a sértődött

Mi lesz a nagy reformmal?

Üdvözültek a megtért hivek

A függetlenségi kormánypárt ma este értekezletet tartott Hoitsy Pál elnöke mellett. A képviselőház ünnepi vakációja óta ez volt a kvótaemelő tábor első értekezlete, mégis alig hatvanan jelentek meg az óriási többségi párt tagjai közül. Ez a körülmény pompásan jellemzi a Royal-klub lakóinak kötelességérzetét. Két miniszter és két államtitkár hallgatta végig a konferenciát, melynek legfontosabb tárgya a huszonegyes bankbizottság tizenhárom tagjának választása volt. Többnyire olyanok kerültek be a bizottságba, a kik nem értenek hozzá, de hát a tudatlanok klikk-uralma annyira elhatalmasodott Kossuth Ferenc pártjában, hogy a komoly elemek szóhoz se juthatnak.

Nem sérelemkép említjük, csak mint jellemző tünetet, hogy Ság Manót, ki az önálló nemzeti bankról alapos tanulmányt írt, nem vették be a bizottságba. Nagy Emil jelölve volt már, de Holló Lajos töröltette, még pedig azzal a megokolással, hogy Nagy Emil folyton azt hirdeti, hogy az önálló bank dolgát nem politikai, hanem gazdasági szempontból kell elbírálni. Most aztán duzzognak, elégedetlenkednek sokan, de vigasztalja a mellőzötteket az a tudat, hogy a bankbizottság munkájához a közvélemény semmi reményt nem fűz. Az értekezleten különben sok szó esett Andrássy Gyula gróf tegnapi kijelentése kapcsán a főváros ügyeiről, valamint a választási jog reformjáról. Ez utóbbiról Apponyi azt mondta, hogy a javaslatot a kormány akkor terjeszti be, ha arra teljesen megérettnek tartja. Az értekezletről a következő tudósítást adjuk:

Az értekezlet

Hoitsy Pál elnök bejelenti, hogy Kossuth Ferenc gyöngékedése miatt nem vezetheti a tanácskozást. Ezután szíves barátsággal visszafogadtak a pártba két megtért báránnyt: Majthényi Ádámot és Szász Józsefet. A bankbizottságba megválasztották a következőket:

Bankbizottság

Gróf Batthyány Tivadár (54 szavazatot kaptott), gróf Bethlen István (54), Eitner Zsigmond (45), Éber Antal (33), Földes Béla (54), Gotthard Sándor (54), Hoitsy Pál (54), Holló Lajos (52), Mérey Lajos (53), Nagy Dezső (51), Szemere Huba (54), gróf Teleki Árvéd (54), Ugron Gábor (54). Szavazatot kaptak még: Bizony Ákos (13), Ság Manó (10), Sággy Gyula (1) szavazatot.

A jelölés megejtése után Barabás Béla hangoztatta, hogy a pártnak a huszonegyes bizottságba kiküldött tagjai tartsák szem előtt, hogy a pártnak határozott szándéka az önálló banknak megvalósítása. Szükségesnek tartja ezt kiemelni azért, hogy a közvélemény és különösen a függetlenségi párthoz tartozó választó polgárok tisztában legyenek azzal, hogy itt nem csürés-esavarásról, halasztásról van szó, hanem az önálló magyar banknak előkészítéséről.

Hoitsy Pál elnök bejelenti, hogy a VI. kerületi függetlenségi párt szombat, e hó 11-én este nyolc órakor háromszáz új tagot avat fel. Kéri a párt tagjait, hogy az avatási ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg.

Andrássy és a főváros

Nagy Dezső felvilágosítást kér a képviselőház pénzügyi bizottság tegnapi ülésén jelen volt párttagoktól, hogy a lapok közleményei mennyiben fedik a valóságot. Ő ma beszélt a bel-

ügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy a fővárosi törvény revíziójára vonatkozó javaslatot még ezen az országgyűlésen fogja beterjeszteni és tárgyalatni.

Holló Lajos kijelenti, hogy résztvevett a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén, de sem ő, sem az ott jelenlevő párttagok nem találtak a belügyminiszter nyilatkozatában semmit, ami ne volna összeegyeztethető azon szigorú lojalitással, amelyben egy miniszter az őt támogató többségi párttal áll. Különben is lehetetlennek tartja, hogy olyan korrekt gondolkozású férfit, mint gróf Andrássy Gyula, a függetlenségi párt támogatásával tagja legyen a kormánynak és ugyanakkor politikai összeköttetést keressen oly párttal, amely támadólag áll szemben az egész koalícióval és különösen a koalíció többségét alkotó függetlenségi párttal. Nyugodjék meg a párt a belügyminiszter nyilatkozatában.

A választói reform

Horváth József (marosujvári) azon óhaját fejezi ki, hogy mielőtt az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot beterjesztik a képviselőházban, közöljék azt ne csak a pártok vezetőivel, hanem a pártok tagjaival is.

Ugron Gábor: Várjuk meg a sort, amikor a párt elé kerül ez a kérdés, akkor mindenkinek módja és alkalma lesz, hogy a reformról véleményét kifejtthesse.

Apponyi nyilatkozata

Gróf Apponyi Albert: Mikor Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelentette, hogy a törvényjavaslatot, mielőtt az benyújtatná, a pártok bizalmi férfijaival megbeszéli, ezzel egyáltalán nem zárta ki azt, hogy a pártok összessége is ahhoz hozzájárjon. Minden párt megvitathatja ezeket a javaslatokat olyan széles alapon, ahogy azt csak jónak látja. Valahányszor a választói jogról van szó, ballani egyrészt azt, hogy minél előbb, másrészt azt, hogy minél később kell azt megvalósítani. A kormány a középúton halad. Az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot egy perccel sem nyújtja be előbb, mint amikor azt teljesen megéreleltnek tartja, de azután egy perccel sem később. A koalíció kormányvállalásnak főoka éppen az volt, hogy ennek az elműlőzhető nagy reformnak az előkészítése olyanok kezébe kerüljön, akik mindenképp a nemzet érdekeit képviselik.

Nagy Emil és Baross János a választói joggal kapcsolatosan szükségesnek tartják, hogy a függetlenségi párt, mint többségi párt tettekel bizonyítsa be az ország többségét alkotó kisembereknek, hogy érdekeiket szíven viseli és ezért kívánják a képviselőházban annak idején benyújtott öt indítványának az elfogadását.

Günther Antal igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány a legelőtöbben szükséges reformok megvalósításán dolgozik. Az értekezlet ezzel véget ért.

Elszakadtak a nógrádi tótok. A magyar-gyalázásból élő *Slovenszki Tizdennik*-et ezerszáma ingyon osztogatják a felsőnógrádmegyei tót községekben s mint Balassagyarmatról jelentik, a hitvány igazgatásnak máris veszedelmes hatása mutatkozik. Bázovszky Lajos losonezi ügyvéd, aki eddigi függetlenségi párti volt, kilépett a pártból és szociáldemokrata jelzővel szerzei a tótokat. Bázovszky a teljesen magyar érzelmű Losonezon tót bankot alapított, amelynek részvényei teljesen jegyezve vannak. A magyarság a Nógrádmegye fölhívására elhatározta, hogy erőlyes mozgalmat indított a tót agitáció ellen. A gácsi járás székhelyét Sennára, a tót-ság főfészkebe akarják áthelyezni és Losonezon monstre-gyűlést tartanak, hogy a pánszlávizmus ellen való védekezés taktikáját megbeszéljék.

WEKERLE a császárnál

Megköszönte a kitüntetést. Tanácskozott Beckkel. Katonai ügyek az előtérben

Másfélszáz millió kell!

Wekerle, a nagykereszties, ma rapporton volt a császárnál, hogy megköszönje a legkegyelmesebb kitüntetést és egyuttal jelentést tegyen a delegációk dolgáról is. A kihallgatásnak volt még egy harmadik oka, amit félhivatalosan sietnek cáfolni — és ez az ominózus katonai kérdés. Hiába tagadják, kerülgetik ezt a kinos ügyet Schönaichék. Tudni kell, hogy nem csak a tisztí gázsiról van szó. Sokkal súlyosabb dolgokról: újabb katonai terheket akarnak a nyakunkba szőni.

A miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor az általános kihallgatások során elsőnek jelent meg a királynál. A kihallgatás után báró Beck osztrák miniszterelnök meglátogatta Wekerlét a magyar miniszterium palotájában. A két kormányelnök ötnegyedóra hosszúra tanácskozott egymással. A delegációk munkaprogramját beszélgették meg, de napirendre került egy fontosabb ügy is: a hallatlanul megdagadt hadügyi költségvetés. Wekerle ugyan váltig tagadja az utóbbit s a nála egybegyűlt hírlapírók előtt kijelentette, hogy az osztrák miniszterrel való tanácskozása csak a delegációk miatt vált szükségessé.

A két közös miniszter, Schönaich és Aehrenthal báró szintén megjelentek ma a királynál. Előbb a közös hadügyminisztert, azután a külügyminisztert fogadta a felség, aki most csak a katonai dolgok iránt érdeklődik. A sűrű miniszterjárás a legnagyobb mértékben gyanutkeltő. A tisztí fizetések elejtése pedig még gyanusabb. A kormányzó agyak ravaszul kifundálták, hogy a közvélemény figyelmét ezzel fogják elvonni a fölemelt hadügyi költségekről. Előterbe állították a gázsí-ügyet, csak azért, hogy visszavonhassák és ezt azután nemzeti vívmányuk kiálthassák ki. A becsapott országot a vívmány feletti örömeiben nagyobb készséggel adja meg az új milliókat. Százötven millió koronával akarnak többet kérni. Új hadihajókra kell a pénz. Ezek között szerepel egy tornyos csatahajó, amely egymaga negyven millióba fog kerülni.

Ezeket tárgyalta meg a mai tanácskozáson a kormányelnökök. És bizonyosak lehetünk róla, hogy fizetni fogunk. Wekerle különben ma este visszaérkezett Budapestre.

Harc Óbudáért. A harmadik kerületi képviselőjelöltség körül éles kanapépör támadt a függetlenségi és az alkotmánypárt között. A függetlenségi párt magának reklamálta a kerület jogát, az alkotmánypárt pedig visszautasította ezt a kizárólagosságot és kijelentette, hogy a függetlenségi jelölttel szemben tisztán személyi okokból nem állít jelöltet, de az ehhez való jogot egyszer s mindenkorra fönntartja magának. Tegnap este az alkotmánypárt végrehajtó bizottsági ülésén is fölmerült ez a kérdés a bizottság megállapította, hogy a főváros kerületeire nézve a pártokat nem köti semmiféle megállapodás, sőt ellenkezőleg, a főváros kerületeit annak idején gróf Hadik János, indítványára expressis verbis kivették a választási paktumból. Az alkotmánypártiak annyira fölháborodtak az ügyön, hogy hamarjában meg is üzenték a harcot a testvérpártnak. Kimondták, hogy a legközelebbi időben megkezdik a pártszervezést a főváros összes kerületeiben. — Mialatt pedig a koalíciót így emésztí a testvérháború, a negyvennyolcas ellenzék elhatározta, hogy a Botzenhardt Jánossal a függetlenségi párt hivatalos jelöltjével szemben Komjáthy

Bélát lépteti föl. Komjáthy régi, kipróbált harcosa a függetlenségi eszméknek, hosszú időn át alelnöke volt a pártnak és a vezérlőbizottságnak is tagja volt.

Marakodás az új államtitkárságért. A koalícióban dühöng az egyetértés. Különösen olyankor lehet tapasztalni ezt, mikor a koncepció folyik a küzdelem. A néppárt Nyitrából szeretné kiüzni az alkotmánypártot, hogy hirmondója se maradjon, a függetlenségi kormánypárt pedig a maga többségi jogait oktrojálja most különös erőszakossággal és nagy lármával. Andrassy tárcáját követelik a függetlenségiék, vagy ha ez a zsákmány a koalíció miatt lehetetlen, legalább a belügyi költségvetésben rendezésített új államtitkári állást szeretnék biztosítani maguknak. Andrassy azonban nem hajlandó fölülni az őrszemlesők manőverének, hanem Rakovszky Endrét, Abauj vármegye volt főispánját fogja az új államtitkári állásra kineveztetni. Rakovszky a főispáni szék elhagyása óta mint miniszteri tanácsos működik a belügyminisztériumban, ahol nagytehetségű tisztviselőnek ismerik. Az új államtitkári-jelölt különben régi bizalmasa Andrassynak és Hadiknak és a nemzeti küzdelem idején koalíciós vezér volt a felvidéken.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Olcsó szén!

Nagyon jó minőségű fűtőszén, kén- és salakmentes, olmozott zsákokban, métermázsánként házhoz szállítva, 3 korona 20 fillér árban megrendelhető:

Farkas és Társainál József-körút 5. szám. vagy telefonon 68-52.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).

Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, köllöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja egy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgálatát.

Megvettem Berger Béla

Koronaherceg-utca I. szám

finom uridivat üzletét, mátol fogva naponta délelőtt 9-től este 7 óráig a raktáron lévő finom fehérneműk, nyakkendők, angol havelokkok, plaidok, esernyők, kalapok, selyem-trikók és a többi olcsón eladó.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca I. szám.

Most jelent meg!

A Fidibusz

1907. évi egész évfolyama

diszkötésben.

Ára 5 korona.

A Fidibusz

1905/1906 és 1907. évi

teljes évfolyama együtt

8 korona

mérsékelt árért kapható!

Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000 adoma, 2000 művészies kivitelű karikatúra, císrangú írótól és festőtől.

Megrendelhető a pénz előleges beküldésével vagy utánavét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 9.

Gyűjtők figyelmébe!

A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén diszkötésben meg fog jelenni.

A Fidibusz előfizetési ára:

Negyedévre . . . . . K. 1.50
Félévre . . . . . K. 3.—
Egész évre . . . . . K. 6.—
Egy szám ára 5 krajcár.

Aki a FIDIBUSZRA egy fél-évre előfizet, díjtalanul kapja a FIDIBUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Hazai iparműveket előmozdít céggennél a legjobb órák és ékszerek jobban és olcsóbban szerzesz-ték be, mint bármely külföldi óragyárosnál.

Kockázat kizárva! Nem tetsző árut

kicsérlek, vagy a pénzt visszaadom!

Csak általam kipróbált pontos járása órákat szállítok. 10 évi jótállás!

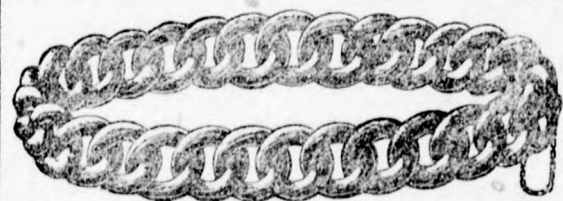
302. sz. „Párisi” óra, szép napsugár veséssel, valódi ezüst, kiváló jó szerkezettel, kristály üveggel kor. 28.—
Dupla tokban kor. 36. Ugyanez aranyban, dupla tokban kor. 120. Egyfedejű kor. 90. Ugyanez Énigme acéltokban kor. 6.

3 nemes opál vagy türkisz kövel kor. 8.—

1603. sz. Szivarka-tárca ezüst sarokkal ... kor. 10.
Szivar-tárca ... kor. 12.
Névjegy-tárca ... kor. 12.

Nyitható arany medallion zománcozott lóherével kor. 28.—

Fényes vagy homályos arany ... kor. 60.—
Vékonyabb ... kor. 40.—

3 ametiszt 3 igaz gyöngy K 25.
3 n. opál, 3 igaz gyöngy K 27.

Kigyó gyűrű zöld vagy piros kövel ára ... kor. 10.—

Ezüstből zománcz képpel 3 kor.

267. sz. Köveken járó szerkezettel, zománc számlappal ellátott duplafedelű ezüst remontoir, nagyon díszes kivitelben, Rákóczi mellképével kor. 16.— Ezen óra egyedül csak nálam kapható.

Igen csinos divatos 14 kar. gyűrű legsz. szivárv. köv. ... 12.80

Schönwald Imre órásmester és Pécs.

Mi ezen lapra hívatkozik, megkapja vagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

A HIR

Strófák a napról

Olcso hus

A husrágóság szörnyü port ver,
Ir róla cikket sok riporter.
Olvassa azt egy filozopter
És így szól: „Akkor én jól jártam,
Tegnap a Dob-utcában
Nyolcvan kiló húst vettem
S két koronát fizettem.“

Vissza a Royalba

Kiléptek és most visszalépnek,
Ez jó mulatság lesz a népnek. —
Az ő gyomrukban — mily remek —
Nincs kvóta-béka és
Mesés
Lesz, ahogy ők emésztenek.

Uj pénz

Nagy a körforgalom
A pénzpiacón.
Van szép, csodás
Százkoronás.
Hogy hol? — megmondja, oh
Kornfeld s Lánczy Leó.

Gyárosok az adóreform ellen. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének „Közlemények“ című kiadványában dr. Hegedűs Loránt behatóan ismerteti az adóreformjavaslatot, egyúttal kritika alá veszi azokat városi és ipari népünk szempontjából. A munkálat oda konkludál, hogy a reform mai alakjában *keresztülvihetetlen.*

Meglopták a postafőigazgatót. Különös módon lopták meg Follért Károly magyar királyi postafőigazgatót. Follért a feleségével, továbbá dr. Hennyey Vilmos postaigazgatóval és ennek a nevével a berlini gyorsvonaton utazott Kassa felől Budapestre. Kassán egy jólöltözött, középtermetű, körszakálás ur szállott föl a vonatra, és ugyanabban a kocsiában foglalt helyet, ahol Follérték ültek. Az idegen a kupénak egyik zugában telepedett le és újságot olvasott. Zsolcán Follérték kiszálltak, hogy valami ennivalót vegyenek. Pár percig állt csak a vonat, de mire visszatértek, a körszakállas ur nem volt sehohol és eltűnt Follértnek egy nagyobb böröndje is, amelybe hétszáz korona értékű ruhanemű volt és vagy ezernégy-száz üdvözlő levél és távirat, amiket Follért a jubileuma alkalmából kapott. A postaigazgató ma személyesen tett följelentést a főkapitányságon ismeretlen tettes ellen. A nyomozás eddig kiderített annyit, hogy a gyanuba fogott körszakálás ismeretlen, egy előkelő kassai kereskedő, őt tehát nem lehet *gyanusítani a lopással.* A nyomozás most más irányban folyik.

Ünnepelnek a berlini magyarok. Egy külföldi magyar egyesület, a Berlini Magyar Kereskedők és Iparosok Köre jubileumot ül. Tíz éve már, hogy a külföldre szakadt véreink megalakították az egyesületet, amely azóta dicsérendő tevékenységet fejtett ki a berlini magyarság társadalmi életében. A segélyre szoruló magyarokat mindenkor anyagilag és erkölcsileg támogatta, rendes kaszinó-életet tart fenn, könyvtárat szervezett, sőt még magyar lapot is alapított: a Berlini Magyar Közlönyt. Az egyesület védnöke Szőgyény-Marich László berlini nagykövet, elnöke Heszky Miksa kereskedő. A tízéves jubileum alkalmából az egyesület legközelebb hazafias ünnepséget rendez.

Életunt önkéntes. Blahy Jenő huszonegy esztendőes szekerész-önkéntes ma este hét órakor a Rudas-fürdő egyik kabinjában revolverrel föbelőtte magát. Haldokolt, a mikor a XVII. számú helyőrségi kórházba szállították. Semmiféle olyan irást nem találtak nála, a miből tettének okát megállapíthaták volna s kihallgatni sem lehetett a szerencsétlen ifjút. Blahy tettét azért paravette el, mert szökésben volt és az ezredparancsnokság ezt megtudta.

Robbanás a gyógyszerertárban

A patikus-segéd tragédiája

— A HIR tudósítójának távirata. —
Gyöngy, január 9.

A tolnamegyei Gyöngyön, a hegyek közé eldugott kis faluban megrázó szerencsétlenség történt. Egy fiatal gyógyszerészsegéd Nagy Dezső majdnem áldozata lett a hivatásának. Az ifju, aki az itteni gyógyszerertárban van alkalmazva minden áron föl akarta robbantani a kémiai tudomány szűk kereteit és egy új robbantóanyag előállításán fáradt régi idő óta. Amikor egy kis szabad ideje volt, a márvány-pult mellől visszavonult a laboratóriumba és nagy ambícióval kísérletezett. Kereste az új szert, az új matéria összetételén törte a fejét és naponta összeforgatta a lombikokat, hátha sikerül megtalálnia a nagyság, a gyors meggazdagodás utját. Ma délután is hosszú ideig experimentált a laboratóriumban egy fiatal laboránsal, aki vele együtt leste az új robbanó anyagot és a segéd éppen ujjongó arccal jelentette a gyakornoknak, hogy az összetétel sikerült, mikor hirtelen rémes robbanás rázta meg a levegőt. Az új találmány *explodált*, olyan dörgéssel, mintha ágyut sütöttek volna el és a szétszóródó puskapor a *fatalemlernek mind a két karját letépte.* A szerencsétlen patikus *eszméletlenül rogyott össze* és körülötte, mintha a föld mozdult volna meg, egész pusztulás támadt. A laboráns, a kísérletező segédje ijedtében *elájult*, a laboratórium menyezete megrepedt, az ablakok betörték, az ajtó megrongálódott, irtóztató rombolás támadt az explózió nyomán. Nemsokára megjelent az orvos és első segélyt nyújtott a szerencsétlen embernek, akit az esti gyorsvonattal beszállítottak a székszárdi kórházba. Sorsa iránt általános a részvét a rettenetes, kettős csapás miatt. A találmányának ilyen szomorú, megrázó premierje volt, az ambiciózus fiatalember pedig talán az életével fizet a veszélyes kísérletezésért.

Tart a mészárosstrájk. A mészárosstrájk változatlanul tart tovább. A városházán nem tudnak semmi békés megoldást teremteni és nagyon valószínű, hogy a holnapi békéltetési tárgyalás eredménytelenül fog végződni. A főváros hatósága igen kellemetlen helyzetbe kerül a strájk miatt, mert ha a bérmozgalom még inkább megnő, akkor sürgősen gondoskodni kell új vágóhídi munkásokról. Ez pedig a mai viszonyok közt szinte lehetetlen. Ma *százánál többen csatlakoztak a strájkolókhöz*, akiket a szakszervezet mentesített minden anyagi gondtól. Az összes strájkolók megkapják a rendes heti munkabéreknek megfelelő strájksegélyt. Tegnap több kismészáros felemelte a husárakat. Megnyugtató dolog, hogy a mesterek nagy többsége nem követte ezt a példát. Így hát egyelőre nem kell tartanunk általános áremelkedéstől. A munkások azt hirdetik, hogy ha a holnapi békéltetési tárgyalás a mesterek ellenkezése miatt meghiúsul, akkor már szombaton kiterjesztik a mozgalmat a sertésközvágóhid embereire is. A strájkjátványán máskülönbén nyugodt a hangulat. Rendzavarás ma sem fordult elő. A strájkolók holnap reggelre általános gyűlést hirdettek és kimondották, hogy a strájkban álló összes munkások kötelesek azon megjelenni. Névsort olvasnak fel és aki hiányozni fog, azt *strájkterőnek* kiáltják ki.

Ellopott brillánsgyűrű. Szombathelyről jelentik: A nagygyöngyosi postahivatalban, amely egyben trafik is, Joó József elemelt egy doboz cigarettát és egy csomagot, amelyben gróf Széchenyi Rezső részére egy 1200 korona értékű brillánsgyűrű volt. A tolvaj az értékes gyűrűt Szombathelyre vitte eladás végett, de ott a rendőrség letartóztatta.

A magyarfalás örültje

Dühöngő oláh az aradi bírák előtt.
Örült vagy gazember? Az orvos
megfigyeli

Botrány a törvényszéken

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Arad, január 9.

Izgalmas tárgyalást tartott ma az aradi törvényszék Köller János királyi táblabíró elnöklésével. Államellenes izgatással, hatóság elleni erőszakkal, közszendháborítással és becsületsértéssel vádolva, Sztán Tódor román parasztember állt a bíróság előtt. A tárgyalást azonban el kellett napolni, mert Sztán a teremben *dühöngeni kezdett és szinte önkívületben szidta a magyarokat*, annyira, hogy az örök alig tudták megfékezni.

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a *borosjenői* járásbíróval valami jelentéktelen ügyből kifolyólag beidézte Sztán Tódort. Az oláh meg is jelent a járásbírószéken, ahol rövid ideig a folyosón kellett várakoznia. E miatt olyan dühös lett, hogy gyaláznai kezdte a magyar bíróságot s az ott tartózkodó néhány románhoz beszélgetett.

— Testvérek — ordította feléjük — *szervekedjünk a magyarok ellen! Ez a föld a miénk.* Romániához tartozik s a magyarok el akarják rabolni. Ne tujjétek tovább, hogy magyar bíróság ítélkezzék fölöttetek!

A lármára kiment a szobájából Takács István borosjenői járásbíró és csöndre intette a habzószájú románát. Sztán ekkor rárohant a járásbíróra s kevésbe mult, hogy nem inzultálta. Az előrohánót bírósági tisztviselők csak hosszas küzdelem után tudták megfékezni a dühöngőt, *akét nyomban letartóztattak.* Mikor ma Sztánt a tárgyalóterembe vezették, a bíróság láttára *újra önkívületi állapotba jutott.* A bírák felé rohant és reprodukálhatatlan sértésekkel illette őket és a magyarokat. Mikor a megvadult román kissé lecsillapodott, Köller elnök kérdést intézett hozzá, de a vádlott megint gorbomaságokkal felelt. A bíróság végre is kénytelen volt a tárgyalást elnapolni. A törvényszéki orvosok meg fogják vizsgálni Sztán elmebeli állapotát, mert nem lehetetlen, hogy a magyargyűlöletbe belebolondult.

Szoborlopás egy kiállításán. A Könyves Kálmán-társaság nagymező-utcai múkiállítás-helyiségéből ma ellopták Vedres Márk szobrászművész egyik legkiválóbb alkotását. A fekete „platinirozású“ bronzszobor meztelen olasz énekest ábrázol s harminc-harmincöt centiméternyi magas. Érdekes, hogy a nehéz, félméteres bronzszobrot *már tavaly is ellopták.* Akkor egy háztulajdonoshoz került, aki a hírlapokban olvasta a lopás dolgát s a szobrot visszaadta.

Két bört egy rókáról. Berkovics Géza vendéglős és Biró Sándor bankhivatalnok följelentést tettek egy budapesti nagykereskedő ellen sikkasztás, meg okirathamítás miatt. A két panaszos tavaly kávéházat akart nyitni s váltókra kölesönt, négyezer koronát kaptak a nagykereskedő cégtől, azzal a kötelezettséggel, hogy egész sörkészetüket a cégnél fogják beszerezni. A kávéház tervét nem valószínűzték meg s a négyezer koronát visszakapták. Nyugtát kaptak, de váltót nem, még pedig azzal az ürügyvel, hogy a cég a Kereskedelmi Bank *safe deposit*-jában örzi váltóit s onnan rögtön nem veheti ki. Vártak a váltókra, de hasztalanul. Egyszer csak végzést kaptak, amely szerint a cég pörli az egyik váltót kétezer koronára, tehát a kifizetett váltóra duplán meg akarták kapni a pénzüket. Berkovicsék azonban kijelentették, hogy nem engednek két bört is lehuzni magukról és följelentést tettek. A nagykereskedő-cég főnökét holnap fogják kihallgatni.

A HIR

MEGHURCOLT urileányok

Klstromnövendékek a rendőrségen

A szegény kis Mandl Szeréna után, akinek esetét *A Nap* vitte föltűnést keltő cikkben a nyilvánosság elé, ma ismét hasonló, sőt még botrányosabb affér játszódott le. Az oktanul-tulbuzgóságnak és a hatósági pöffeszkedésnek kinos példája ez az ügy, amelyről a következőket jelenthetjük.

F. E. mérnöknek, aki a Lövéde-téren lakik, van egy tizenháromesztendős rokona, a Próféta-utcában levő klstromnövendéke. A gyermek a mérnök lakásán töltötte el a karácsonyi és újévi ünnepeket. Tegnapelőtt Dunay Józsefné szakácsnő társaságában kiment a nyugati pályaudvarra, hogy legjobb barátját megvárja. Ez a leány szintén klstromnövendék s a vakáció után hazulról, Komjáthról érkezett a fővárosba. Előzőleg levelet írt a fővárosba, hogy esti hat órakor a bécsi személyvonattal érkezik s kéri barátját, hogy kísérje el őt a proféta-utcai intézetbe.

A vidéki leányka pontosan megis jött s a pályaudvar előtt fölszálltak egy villamos kocsi, hogy a klstromba eljussanak. A villamoson egyszerre csak szigorúan odaszólt egy idegen ur a szakácsnőhöz:

— Kicsoda maga? Igazolja magát.

— Mi köze hozzá? — felelt Dunayné. — ha éppen tudni akarja, hát szakácsnő vagyok.

— Nem igaz! — kiáltotta az idegen, aki detektívnek mondta magát. — Alább is fogja még adni! Maga leánykereskedő és itt a portéka.

A két kis portéka remegve bujt össze, de a szakácsnő nem ijedt meg. Amikor az állítólagos detektív fölszólitotta, hogy kövesse a rendőrségre, csipőre tett kézzel vágott vissza:

— A rendőrségre? Hát még hova a pokolba? Hagyjon békében, maga majom!

A detektív nem válaszolt erre. De amint a háromtagú „gyanus“ társaság a Király-utca sarkán lezárt, odaintette a rendőrt és fölszólitotta, hogy a veszedelmes perszónát és áldozatait kísérje be. A rendőr eleget tett a kívánságnak s a szakácsnőt a két leánykával együtt behajtotta a hatodik kerületi kapitányságra. Hasztalanul rimáncodtak a gyermekek, hiába kérte Dunayné, hogy csak a közeli Próféta-utca menjen velük a rendőr. Nagy tömeg kíséretében pirulva, siránkozva kellett bevonulniok a rendőrségi épületbe.

Hogy odabent mi történt, azt sem nehéz elképzelni. Csöcselék kompániában órákon át tartották őket a kapitányságon. Kilencedfél óra lett, amire nagykegyesen rendőrt küldtek a proféta-utcai klstromba s a lövéde-téri lakásba. Persze kiderült, hogy a szakácsnő igazat mondott.

Az egyik leányka és Dunayné valósággal belebetegedtek a botrányos kalandba. A hideg, meg a rettegés annyira megviselte őket, hogy a leányka odahaza, Dunayné pedig a Bethesda-kórházban fekszik súlyos állapotban. Az ügynek bünvádi följelentés is lett a következtése.

Adomány. Dr. Taussig ur Szabadkáról husz koronát küldött A HIR útján özvegy Kiss Ferencné részére (Kinizsi-utca 7.) Az összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

Egy orosz tragédiája — Budapesten.

Noszkov Vladimir dugzagdag moszkvai nagykereskedő megkérte a budapesti orosz főkonzulátust, hogy a fiát, Noszkov Szergiusz orvosnövendéket juttassa hazájába. A fiatalember idegbajos, már egy év óta utazgat mindenfelé s az apa megtudta, hogy most Budapesten tartózkodik. Az orosz főkonzulátus megtalálta Noszkovot s átkísértette a főkapitányságra, ahol megállapították róla, hogy az idegbaja veszedelmessé lett s az agya egészen elsötétült. Palágyi rendőrfelügyelő hallgatta ki a detektív-osztályban. Az ifju nagyon izgatottan viselkedett s hirtelen ki akart ugrani az ablakon. Mielőtt föltárhatta volna az ablak-szárnyat, odaugrott Palágyi s megakadályozta az öngyilkosságot. Noszkovot a rendőrorvos véleménye alapján bevitték a lipótmizei elmegyógyító-intézetbe.

Uj üzletvezető Zágrábban. A napokban vált meg állásától Pulszky Garibaldi, az államvasutak zágrábi üzletvezetője. A kereskedelmi miniszter Pulszky utódjául Fürchl Ede szombathelyi üzletvezető-helyettesét nevezte ki, aki harminc évi munka után melegen búcsúzott el hivatalnoktársaitól. Mint Szombathelyről jelentik, a vasuti tisztviselők kara Kuszevich Tivadar üzletvezetővel jelent meg Fruchtlé, s nemcsak a vasut alkalmazottainak, hanem a város közönségének szeretetét is tolmácsolta a távozonak.

A betegszívű völegény. Mossányi Géza pénzügyminiszteri napidíjas völegénye lett egy jó családból való, szép, fiatal leánynak. Feleségül azonban nem vehette, mert kiderült róla, hogy szivbajos. A leány szülei e miatt megtagadták a beleegyezésüket. Mossányi a Bors-utca 6. száma alatt ma délelőtt agyonlőtte magát. Több levelet hagyott hátra s egyikben szüleitől bocsánatot kér, utolsó kívánságát pedig abban nyilvánítja, hogy a szeretett leány arcképét tegyék majd a koporsójába, szíve fölé. A szerencsétlen, huszonöt esztendő ifju holtestét a morgueba vitték.

Lehet melegedni... Gróf Apponyi Albertné áldozatkészségéből tegnap a harmadik melegedőszoba nyílt meg Budapesten, a Rózsá-utca 45-ik számú házban. A fővárosnak erre a legnépesebb s talán a legszegényebb kerületére valóban áldás ez az új intézmény, amelyben néhány álléért bárki meleg ütelet és kenyeret kap. A melegedő szoba vezetősége ezután is kéri a résztvevő közönséget, hogy akár pénz, akár egyéb adományait juttassa a melegedő szoba címére. (VI., Rózsá-utca 45.)

Merénylet a Váci-utcán. Rózsa Jenő fogtechnikus rossz viszonyban volt az édesatyjával és a szüleitől különválva, a Döbrentey-tér 5. száma alatt lakott. Ma véletlenül összetalálkozott apjával Rózsa János hentesmesterrel a Váci-utcán és revolverrel le akarta löni. A járőrök lefogták a fiatalembert és átadták egy rendőrnek, aki a IV. kerületi kapitányságra kísérte. Ott kiderült, hogy a merénylet elmebeteg. Kiszállították a lipótmizei tébolydába.

Étinos emberek. Szántó Ignác három ezeröttszáznyolevan koronát érő árut sikkasztott el, amelyet Csiszler Lipót vászonáru-kereskedőtől vett át bizományba. — Balasits József szíjgyártó mester egyik rokona nevére ezerszáz koronás váltót hamisított s a csabrendeki takarékpénztártól fölvette a pénzt, aztán feleségével együtt megszökött. Ma ugy Balasitsot, mint Szántót letartóztatták a fővárosban.

Életunt műszerész. Fleiszig Sándor műszerész, aki a Szövetség-utca 30. száma alatt lakott, ma délben föbelötte magát a nyár-utcai fürdőben. A tizennyolcéves fiatalembert a Rókus-kórházba vitték. Állapota nagyon súlyos. Hogy miért kereste a halált, azt nem tudják.

Üldözik a gyilkost. Szerbelemér községben tegnap éjszaka Szubotni Juba kereskedő agyonlőtte Lakatus Riszia odavaló gazdát. Szubotin, aki huszonnégyéves, barna fiatalember, a véres tett után megszökött. A németeleméri csendőrség távirati uton kérte ma a rendőri hatóságokat a gyilkos kereskedő nyomozására.

Házasság. Pásztor Mihály kiváló hírlapíró társunk, aki „Az eladósodott Budapest“ című munkájával a főváros koronázási jubileumi díját nyerte el, január 12-én délelőtt 11 órakor köt házasságot Dallos Erzsikével a III. kerületi anyakönyvi hivatalban.

Raisz Dezső, a diósgyőri acélművek mérnöke eljegyezte Markó Sándor királyi tanácsos leányát, Matildot.

Wörner Vilmos, a Wörner J. és Társa budapesti gépgyár beltagja, a magyar géptech-nika honi gyáriparának érdemes uttörője, eljegyezte Reisinger Annát, Reisinger Károly bécsi gyáros leányát.

Örülnek a feministák. A feministák piros betűvel jegyezhetik a mai napot. Jelentős lépés történt ismét a nők jogainak elismerésében. Andrassy belügyminiszter ugyanis az ópalánkai személyjogi gyógyszerért Heiniss Berta okleveles gyógyszerésznőnek engedélyezte, illetve ruházta a patikajogositványt. Ez az első eset, hogy Magyarországon nő gyógyszerértárhoz jut.

A baccarat áldozatát eltemették. Dr. Blaskovich Zdenko pénzügyminiszteri titkár ma délután temették el. A kerepesi-úti temető halottasházában állott a diszes ravatal, melyet a koszorúk nagy tömege borított el. A végső tisztességadásra megjelentek testületileg a pénzügyminisztérium tisztviselői, az Országos Kaszinó több tagja, a Belvárosi Polgári Kör küldöttsége és a belvárosi női kereskedelmi tanfolyam hallgatói. Ott voltak továbbá a gyászoló család tagjai, a megboldogult atya, Blaskovich Gyula ügyvéd, özvegye Sztojanovics Ilona, a Sztojanovics-, Fillingner- és Spányi-családok tagjai. A gyászszertartást Horváth Sándor evangélikus lelkész vezette. Beszéd után a gyászoló sokaság gyalog kísérte ki a koporsót az árkaos kriptá közelében levő sírhoz, ahol az elhunytat örök nyugalomra helyezték.

Az öngyilkos diák. Besztercebányai jelentés alapján megírta A HIR, hogy Szilágyi Pál, a besztercebányai kereskedelmi iskola tanulója öngyilkosságot követett el, mert nem bírta el a nyomorúságot. Mellőky Géza posta- és távirószámtanácsos, az öngyilkos tanuló sógora nyilatkozatot adott ki, a melyben kijelenti, hogy a szerencsétlen diák árva és vagyontalan volt ugyan, de nyomort sohasem látott, mert a rokonok segítettek. Tévednek tehát azok, akik a diák nyomorában keresik az öngyilkosság okát.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiái és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.
Telefon szám 102-39.

GYÓGYTÉNYEZŐK:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Röntgen-sugarakkal való kezelés.	Álmattanság.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Hüdecs (Paralysis).
Kék fényvel való kezelés.	Gércinvelősorvadás. (Tabes)
Villamos hő- és fényfürdők.	Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
Villamos massage.	Szívbetegségek.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.	Véredénye meszesedés.
Villamos és szénasavas fürdők.	Köszvény és csusz (Rheuma, izületi és esontbajok).
Aranyeres csomók.	Székrekedés.
Aranyeres csomók.	Anyagcsere bajok (elhízás).
Aranyeres csomók.	Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszág, bőrvészketeg).
Aranyeres csomók.	Aranyeres csomók.

■ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
Kezelés egész napon át. ■ Kiváratra prospektus

Érvényes
10 szóig

A NAP A HIR

APRÓHIRDETÉSI LEVELEZŐLAPJAI

Kaphatók Budapesten és a vidéken minden hirdalparusitonál

Ára
20 fillér

TÁVIRAT

TELEFON

Egy polgármester fegyelmije

Szombathely, január 9.

Vasvármegye közigazgatási bizottsága jóváhagyta *Herbst Géza* alispánnak azt az intézkedését, amelylyel *Sissorits Miklós* községi polgármester ellen ötszörös fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

Nagyvárad Kegyelmet Kér Akcio egy sikkasztóért

Nagyvárad, január 9.

Nagyvárad város törvényhatósága mai közgyűlésen elhatározta, hogy kegyelmet kér a királytól a város volt főpénztárosa számára, kit sikkasztásért nyolc hónapi börtönrre ítétek. Hegedüs Géza, a város főpénztárosa két évvel ezelőtt ugyanis 120.000 koronát sikkasztott a város pénztárából, az összeget azonban megtérítette. Hegedüs a reá kiszabott nyolc hónapi büntönbüntetést a múlt héten kezdte meg.

Büntény vagy öngyilkosság? Holttest a folyó völgyében

Kassa, január 9.

Vilkovics Albertet, a Felvidéki Ujság hirdetésügyi igazgatóját ma délután a Csermely völgyben átlőtt halántékkal holtan találták. *Vilkovics* zsebében egy levelet találtak, melyben kéri felboncolásának mellőzését. A rendőrség nyomozást indított, vajjon tényleg öngyilkosság esete forog-e fenn, vagy büntény.

Bakák a főhadnagy ellen Összeszurkált katonatiszt

Ujvidék, január 9.

A péterváradai várbeli laktanyában az éjjel több katonára énekelve tért haza a kaszárnyába, mire *Plimdvich* főhadnagy, ügyeletes tiszt csendre intette őket. A bakák a főhadnagy intézésére válaszoltak, mire a főhadnagy kardjával az egyik bakát megsebesítette. A többi baka erre kirántotta oldalfegyverőjét s azzal a főhadnagyot összeszurkálta. A főhadnagyot a kórházba szállították, míg a támadókat a fogházba kísérték.

Halott a várfalon Öngyilkos aradi katonák

Arad, január 9.

A vár negyedik kapuja mellett, a várfal tetején szétrozsolt fejvel találta ma reggel az őrszolgát *Szib Lajost*, a 33-ik közös gyalogezred negyedik századának közlegényét. *Szib* mellett megtalálták szolgálati fegyverét, amelylyel az öngyilkosságot elkövette. Az öngyilkos néhány nap óta buskomor volt, s ugylátszik, régen készült végzetes tetterre. A negyedik században ez pár héten belül a harmadik öngyilkosság.

Lángokban egy fatelep Pusztító tüzvész

Nagyvárad, január 9.

A szomszédos Mezőtelegden ma este hatalmas tűz pusztított, amely nagy veszedelemmel fenyegette a Bihar-Szilágyi-olajipari gyárat is. Egy nagy fatelep, amelyen a fővárosi és nagyvárad nagy fakereskedők tűzifakészlete van felhalmozva, teljesen leégett. A tűz *Diósi Ignác* és fia *Lajos* nagyvárad nagy fakereskedők telepén keletkezett. A tüzvész az állomás épületét is erősen fenyegette, mégis ezt sikerült idejekorán elszigetelni és a vonatokat akadálytalanul közlekedhetnek. A kár nagy.

Öngyilkos állomásfőnök Rovancsolás előtt a halálba

Rimaszecs, január 9.

Párducz Rezső állomásfőnök rovancsolás előtt állván, kiment a temetőbe és ott *jöbelölte magát*. Sebesülése halálos. Beszállították a rimaszombati kórházba.

Pángermánok Somogyban Gyalázzák a magyarságot

Kaposvár, január 9.

Zich községben *Lanczinger József*, *Schmit István*, *Haslinger Mihály* és *Huszár Lőrinc* erős mozgalmat indítottak, hogy a községben német istentiszteletet tartsanak és nyilvánosan gyalázzák a magyarságot. A napokban a veszprémi püspökhöz memorandumot intéztek, a melyben arra kéri a főpapot, rendelje el a németnyelvű istentiszteletet, mert *Hajós Endre* nágoesi plébános kizárólag magyarul prédikál, a mit ők nem hajlandók meghallgatni. *Lanczinger* és társai a magyar állameszme ellen is izgatnak, ezért a kaposvári ügyészség intézkedéséből kifolyólag vizsgálat folyik ellenük.

Esküvő helyett halál

Zára, január 9.

Billics Brunó huszonöt éves kereskedő tegnapelőtt revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot menyasszonyának lakásán követte el, annak szemeláttára. *Billics* megható levélben búcsuzott el menyasszonyától, de tettének okáról nem tesz említést levelében.

Örjögő rablógyilkos Fojtogatta a bírót

Páris, január 9.

A törvényszéken *Moulon* bíró szobájában ma izgalmas jelenet történt. A bíró éppen *Francassel* rablógyilkost hallgatta ki, egy atléta termetű embert, aki megörögzött alkoholista. *Francassel* durván rárivallt a bíróra, hogy miért nem adat neki a vizsgálati fogságban pálinkát. *Moulon* rendutasította a foglyot, s ekkor *Francassel* rávetette magát a bíróra. Meg is fojtja, ha a törvényszéki jegyző közbe nem veti magát. Az örjögő fogoly aztán bezuott egy ablakot s egy üvegdarabbal ki akarta vágni a bíró szemét. A nagy lármára egy börtönőr jött három fegyveres örrrel s négyüknek is nagy erőfeszítésükbe került, míg *Francassel* lefojták és kényszerzubbonyba bujtatták.

Harc Kelet-Afrikában

Lemészárolt kereskedők. Olaszország mozgósít. Rájíjesztettek Menelikre

Róma, január 9.

Tittoni külügyminiszter a Benadir partvidéki Mogadiscióból a következő táviratot kapta:

„December közepén mintegy 2000 abessziniai Baidoa, Revai és Bubracaba területére behatolt, kirabolta a karavánokat és e közben a kereskedőket részben megölte, részben elfogta. Miután a kifosztottak a lugh olasz helytartóhoz fordultak segítségért, az abessziniaiak, továbbá az Arussi és Ogaden-törzsek emberei között egyrészt, a Rabanurin és az olasz szolgálatban álló helyőrségek között másrészt *összeütközésre* került a dolog, melyen mindkét részről jelentékeny veszteségek történtek. E konfliktus következtében Lughot körülzárták, de nem intéztek ellene támadást.“

A külügyminiszter e távirat vétele után azonnal felkérte a tengerészeti minisztert, hogy *sürgesse meg a Vörös-tengerben állomásozó hadihajóknak Mogadiscióba való utazását*. A hadügyminiszter haladéktalanul utasította továbbá az abisszabai olasz követség vezetőjét, hogy *Menelik* királynál tiltakozzék Lugh területében a statusquo megsértése miatt, követelje továbbá az abessziniai azonnali visszarendelését, a bűnösök megbüntetését és a károsultak kártalanítását. Föltehető, hogy *Menelik* e rablók tetteréről nem tudott és azt egy abessziniai határfőnök hajtotta végre. Az olasz követség értesítette *Tittoni* külügyminisztert, hogy *Menelik* császártól formális nyilatkozatot kapott arra nézve, hogy a statusquo évségben fog maradni.

Automobilos merénylők

Pétervár, január 9.

A terroristák merényletei nem szüntek meg. Az összeesküvők első sorban *Stolipin* miniszterelnök életére törnek. A rendőrség elkobozott egy piroxilinnal töltött páncélos autóbilt és kiderítette, hogy a merénylők azt *Stolipin* háza felé akarták irányítani vezető nélkül és arra számítottak, hogy az autóbilt a házba ütközve, felrobbantotta volna azt.

Le a kamatlábbal!

Páris, január 9.

A francia bank a kamatlábat három és fél százalékra szállította le. A portugál bank, mint *Lisszabon*ból jelentik, hat százalékra emelte föl a rátát.

DP Ők ketten, a grófok...

Közös konyha
a belügyminisztériumban

A jó öreg közmondást, amely a korai fölkelést az aranybányászattal hozza kapcsolatba, ebben a variációban használják most a belügyminisztériumi tisztviselők: „Aki korán kel, aranyat fizet“ — vagy „aki későn kel, bajt csinál másnak.“ A nyájas olvasó alighanem eltalálta, hogy gróf *Andrássy Gyuláról* van szó, aki sohasem tud elég korán fölkelni ahhoz, hogy késő ne legyen. Hűséges famulusa, gróf *Hadik János* államtitkár szintazonképp éjszakaimádó és délben, mire fölér az országház-utcai miniszteri palotába, ezrével hevernek előtte az elintézetlen akták. Már most mi következnek ebből? Egyáltalán miért írónak e sorok? Azért talán, mert *Andrássy* házi kakast szerzett be, aki őt elmésen fölriasztja első édes délelőtti álmából? Oh nem, oh nem, oh nem!

Egy nagyszerű intézmény megvalósítása izgatja most a belügyminisztériumi kedélyeket. A derék könyvomas árulja el a titkot, hogy a jövő hónapban közös konyhát nyitnak a minisztériumban. Miért, miért? Azért, mondja az ártatlan laptudósító, mert a minisztérium fogalmazó személyzete igen gyakran kénytelen délután is hivatalba menni s ilyenkor senkise mehet haza étkezni.

Tetszik most már érteni az összefüggést *Andrássy* és *Hadik* későn kelése, továbbá a közös konyha és a házi étkezés közt? A tisztviselők — ah, szegények, se nem grófok, se nem méltóságosok — kénytelenek reggel kilenckor megkezdeni a hivatalos munkaidőt és dolgoznak délután két óráig. Korgó gyomorral, reszkető kezekkel irnak, leirnak, fölirnak, beirnak és átirnak. Mikor aztán elérkezett a távozás pillanata s már az orrukban van a családi tűzhelyen főzött ebédnek illata, egymásután citálja őket a miniszter és az államtitkár. Ők nem éhesek, ők előbb keltek föl, nekik most van délelőtti tíz óra és dolgozni akarnak, már a maguk módja szerint: referáltatnak, utasításokat adnak, bölintgatnak, gáncsoskodnak.

Végre észrevették, — ők ketten a grófok — hogy a tisztviselők délután öt órakor sápadtak, idegesek, kedvetlenek. Megtudták az okát és nagykegyesen kijelentették:

— Nem, oh nem akarjuk, hogy éhezzenek az urak. De viszont haza se mehetnek, mert sok a restancia. Tessék hát itt étkezni.

És megszületett a közös konyha eszméje. Havi negyven koronáért kapnak a tisztviselők ötfogásos ebédet. A mellett megengedik nekik, hogy — a családjuk kosztját is ők fizessék. Kétös háztartásra rendezkedhetnek be tehát a boldog hivatalnokok. *Andrássy* pedig boldog, hogy ily ötletesen oldotta meg a nagy kérdést. Ez is olyan, mint minden koalíciós bölcsesség: a koalíciónak nem kerül semmibe, a nép fizet és dicséri a közös konyha áldásait.

Csak éppen arra nem gondoltak — ők ketten a grófok — hogy tizenkettő helyett reggel nyolckor keljenek föl. Már miért is gondoltak volna rá? Hiszen ez lenne a legtermészetesebb!

A Polónyi-Lengyel-pör vádirata

Ma kézbesítette az ügyészség. Kiforgatta Lengyel vádjait. Tizenhét tanut idéznek meg

Küszöbön a nagy pör

A nagy pör ma egy lépéssel ismét előbbre jutott a főtárgyalás felé. A budapesti királyi ügyészség vádiratát ma kézbesítették Lengyel Zoltánnak, akin a közbud sajtó útján elkövetett rágalmasz vétsege címén keresi Polónyi Géza elrongyolódott becsületét. Erdekese, hogy az ügyészség vádirata december 28-án kelt, de csak január 9-én kézbesítették. Ennyire sürgős a Polónyi becsülete.

Egyébként a száraz hangon tartott irat az ügyészség egyoldalú véleménye. Még mindig erőszakolja azt a képtelen felfogását, mintha Lengyel Zoltán hat vádat emelt volna Polónyi ellen, holott csak hármát emelt: a Halmos-félet, a mely azt tartalmazza, hogy Polónyi fővárosi bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta föl, a Beke Erzsébet-félet és a Schönbergerné kémskedési vádját. Ezt az utóbbit azonban csak a levéltitok megsértése címen tették vád tárgyává. Polónyi jónak látta kibujni a sajtópör elől. A városi ügyekre nézve is világos a cikk tartalma: „Magamévá teszem Halmos János volt polgármester vádját”. Hogy ez mi, azt Halmos maga mondta meg: fővárosi bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta föl. Az eseteket azonban föl nem sorolta. Lengyel Zoltán úgy vette át a vádat, a hogyan Halmos megtette. Csupán példálódzva említett egyes eseteket, de nem merítette ki azokat, nem is határozta meg.

A józan ész azt mondja, hogy a ki vádol, az köteles a közleményhez tartani magát. Egyedül ennek a tartalma irányadó. Sem bíróság, még kevésbé az ügyészség nem fabrikálhat új szöveget, nem forgathatja azt ki tartalmából. Még kevésbé teheti az, a ki fenbéljázva kiabál, hogy a becsülete tiszta. Polónyi azonban és az ügyészség minden módon rugkapál a bizonyítás megszorítása mellett. S a mikor a csavarás dacára a vizsgálóbíró a bizonyítást megengedte: a vádtanács-hoz folyamodott s a határozathozatal előtt — mint azt Lengyel a bíróküldés tárgyában benyújtott beadványában megírta — tiszteletét tette 1907 június 29-én az ügy vádtanácsi előadójánál, az általa ledarabontozott Kállay Miklós bírónál. Ily előzmények után jött létre a vádiratban említett vádtanácsi határozat. Hogy ennek a mentőhorgonynak mennyi a sulya, azt ezek után mindenki megítélheti. Ugyanílyen az ügyészségnek másik „hivatalból” mondott nézete, hogy a bizonyítás során a vádak valótlanúsága derült ki. No, hiszen adjon az isten az ügyészségnek mindig csak annyi sikert, a mennyit e téren aratott és fog még aratni. Az ügyészség vádiratát különben alább szó szerint közöljük:

A vádirat

60029/k. ü. 1907. szám.

A budapesti királyi ügyészségtől.

A rágalmasz sajtóvétsége miatt dr. Lengyel Zoltán ellen teljesített vizsgálat iratait idezárva a következő

VÁDIRAT

benyújtásával küldöm át:

Dr. Lengyel Zoltán szabadlában lévő, 33 éves, római katolikus vallású, krasznai származású, budapesti lakos, ügyvéd, országgyűlési képviselőt mint szerzőt a B. T. K. 258 §-ába ütk., a 259. és 262. §-a szerint minősülő sajtó útján elkövetett nyilvános rágalmasz vétsége címén azzal vádoló, hogy a Budapesten Braun Sándor felelős szerkesztése mellett „A Nap” újságvallalat körforgógépein előállított „A Nap” című politikai napilap 1907-ik évi január hó 22-ik napján megjelent 19-ik számában „Vádat emelek...” Nyílt levél az orsz. függetlenségi pártkör tagjaihoz” cím alatt közzétett cikkének lentebb idézett

részeiben mint szerző, Polónyi Géza sértett ügyvéd és székesfővárosi bizottsági tagról, tehát mint törvény által alkotott testület tagjáról nyilvánosan olyan tényeket állított, amelyek valóságuk esetében a sértettet közmegegyezésnek tennék ki s részben ellenében a büntető eljárás megindításának okául is szolgálhatnának.

Az inkriminált közlemény

E vádam alapjául a cikk következő részét jelölöm meg:

„Magamévá teszem Halmos János volt polgármesternek kimondott, de bűnügyi rémregényekbe illő módon visszavont vádját. És az esetek közül már ma is vállalom négy konkrét esetenek bizonyítását, ezek a Cséry-féle ügyre, a Dunagőzhajózási Társaságra, a Közuti és Városi villamos vasutára és a Gschwindt-féle gyárra vonatkoznak. Sajtóbírószám előtt vállalom érettki a felelőséget és a bizonyítást.

Magamévá teszem a Beke Erzsébet-féle zsarolási ügy vádját. Polónyi Géza ügyvéd korában Beke Erzsébettel szövetkezve megszarolta gróf Nákó Sándort, a jelenlegi fiúmei kormányzót. Lehetetlen, hogy a zsaroló és a zsarolt egy kormány tagjai lehessenek. A dolgot bizonyítani kívánom: Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter ural, gróf Nákó Sándor fiúmei kormányzó ural és dr. Jeszenszky Géza nagyszentmiklósi ügyvéd ural.

E vád tekintetében a főtárgyalásra az É. I. T. 16. §-a értelmében a budapesti kir. büntető-törvényszék esküdttörvényszéke illetékes.

Hat vádpont

INDOKOK:

A Budapesten A Nap újságvallalat körforgógépein Braun Sándor felelős szerkesztése mellett előállított „A Nap” című politikai napilap 1907. évi január 28-ik napján megjelent 19-ik számában „Vádat emelek...” nyílt levél az Országos Függetlenségi Pártkör tagjaihoz” cím alatt közlemény jelent meg, amelynek szerzője dr. Lengyel Zoltán ügyvéd, országgyűlési képviselő van megnevezve.

Ennek a cikknek fentebb idézett részeiben a szerző azzal vádolja Polónyi Géza volt magyar királyi igazságügyi minisztert, hogy ügyvéd korában 1-ször a Cséry-féle, 2-szor a Dunagőzhajózási Társaságra vonatkozó, 3-szor a Közuti vasutat és 4-szer a Városi villamos vasutat érintő, — nemkülönben 5-ször a Gschwindt gyárat érdeklő ügyben székesfővárosi bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta fel. 6-szor továbbá azzal is vádolja a szerző a sértettet, hogy mint ügyvéd Beke Erzsébettel szövetkezve, megszarolta gróf Nákó Sándort, a jelenlegi fiúmei kormányzót.

Bizonyított-e Lengyel?

Az egy hírlapi cikkben, tehát nyilvánosan emelt ezen hat vádpont olyan tényeket tartalmaz, amelyek, ha valók lennének, a megtámadott Polónyi Géza volt igazságügyi magyar királyi minisztert a közmegegyezésnek tennék ki, sőt részben a büntető eljárás megindításának alapjául is szolgálhatnának. A cikkért a sajtójogi felelőséget mint szerző: dr. Lengyel Zoltán ügyvéd országgyűlési képviselő vállalta el, akinek mentelmi jogát a képviselőház erre az ügyre nézve felfüggesztette.

Dr. Lengyel Zoltán terhelt a vizsgálat során a cikk szerzőségét elismerve, bűnösségét nem ismerte be, s hivatkozva a B. T. K. 263. §-ában 5. pontban biztosított jogára, a vád tárgyává tett tények valóságának bizonyítására vállalkozott, mert állítása szerint támadó cikkének célja a közérdek megóvása és előmozdítása volt.

A terhelt a bizonyítást a sértett székesfővárosi bizottsági tagságának egész idejére, a vád tárgyává tett cikkben fel nem hozott esetekre is, tehát korlátlanul kérte megengedni; azonban a vádtanács 33.489/1907. sz. határozatában kimondotta, hogy a valóság bizonyítását csak a cikk tényállításaira engedi meg, mert vád tárgyává csak azok tettek, már pedig a bizonyítás a vádelv szerint a vádnak keretét meg nem haladhatja.

A bizonyítás tehát a vizsgálat során megtörtént. Ennek eredménye pedig az, hogy az előterjesztett bizonyítékokból a vádak valótlanúsága derült ki.

A dr. Lengyel Zoltán mint szerző által (1848. évi XVIII. t.-c. 13. és 33-ik §§.) elkövetett cselekményt a B. T. K. 258. szakaszába ütközik és a 259., továbbá a 262. szakasz szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalmasz vétségét állapítja meg, amelynek címén tehát ellene a vádemelés indokolt.

Budapest, 1907. december hó 28.

Sélley s. k.

Akiket megidéznek

A rágalmasz sajtóvétsége miatt dr. Lengyel Zoltán elleni bűnügyben az ügyészség a következők megidézését hozza javaslatba: Dr. Gschwindt György, Vossits Károly, Hüvös József, Heltai Ferenc, Popovics Sándor, Felner Henrik, Benedek Sándor, gróf Andrassy Gyula, gróf Nákó Sándor, Jeszenszky Géza, Thaly Emil, dr. Komlós Ágost, Sándor Pál, Welisch Árpád, Cséry Lajos, Braun Mór, dr. Vázsonyi Vilmos, végül Polónyi Géza sértett.

Még két megjegyzést teszünk. Két érdekesség van az ügyészség által összeállított tanuk névsorában, a mely egyáltalán nem teljes, mert Lengyel legfontosabb tanui hiányoznak belőle. Az egyik az, hogy a hírhedt merániai Braun Móricot is megidéztek mentőangyalnak. Hát Schönbergerné nem? Pedig ez is leesküdt, még pedig a lakásán. A másik, hogy Vázsonyival szemben az ügyészség még mindig nem akar felhagyni a kétértelműséggel. A vádtanács és a vizsgálóbíró döntő határozata után se mondja meg, hogy őt „védői” minőségben idézi. Pedig ez kijárna neki úgy, mint Polónyinak a „sértett” jelző.

A vádirat különben csak az egyik fél előkészítő perirata. Bizonyosak vagyunk benne, hogy az ügyészség erre is meg fogja kapni a választ. A mint eddig sem maradtak neki adósok...

MŰVÉSZET

SZINHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* **Blaha Lujza jubileuma.** A Népszínház-Vigopera péntek esti diszeldadására oly nagy számban jelentkeztek a küldöttek és résztvevők, hogy a hivatalos ünneplés nem a Piros bugyelláris első felvonása után, hanem előadás előtt fél nyolc órakor lesz a színpadon. Az érdeklődést a Blaha-esték iránt legjobban az mutatja, hogy holnapra ugyyszólván elővételben kelttek el a jegyek és a művésznő színpadra lépésének ötvenedik évfordulója megünneplésére a vidékről is számosan érkeztek a fővárosba. A jubileumi ünnepek első estéjén a főváros, az összes budapesti színházak és előkelő társas egyesületek képviseltetik magukat. A páholyokat és elsőrangú helyeket a legelőkelőbb közönség foglalta le. Éppen így rendkívüli az érdeklődés a szombati Falu rossza és a vasárnap esti Piros bugyelláris iránt. Vasárnap délután a Bálkirálynőt adják mérsékelt helyárrakkal Kürü Klára felléptével.

* **Vigszínház.** A Vigszínházban holnap, pénteken, ötödször adják a Patachont, Hennequin és Duquesnel nagyhatású vígjátékát. Szombaton az Ördögöt, Molnár Ferenc remek vígjátékát játsszák, a melynek olasz nyelvű bemutatója holnap lesz Turinban, Zaccanival a címszerepben.

* **Dal egy sítabról és egy napernyőről.** Balla Ignác ilyen című költeménye jelent meg Chorin Géza zenéjével, a mely rendkívül finom, ötletes és bájos munka, a hangversenyszámok legjavából. Kapható minden zeneműkereskedésben.

x **A világ legcsodálatosabb hatású gyógyszeres csuz, köszvény és egyéb fájdalmak ellen a Korona-szesz. Biztos gyógyulás!** Ára 1 korona. Megrendelhető: Korona-gyógytárban, Turkevén; Budapesten Egger Leó gyógytárban.

x **Kék fényvel való kezelés hatása a vilamos fényugarak vegyi tulajdonságán alapszik.** E kényelmes és teljesen fájdalommentes gyógy mód dr. Hönig Izsó elektroterapeutai intézetében (Károly-kört 24) kerül alkalmazásba.

Nincs pénz iskolára A magyar kultúra szégyene

Egymásután mutatkoznak az új idők jelei. Nemrégiben Baján fűtőanyag hiánya miatt kellett becsukni az iskolát, ma pedig egy tanító még szegyenletesebb esetről értesíti *A HIR*-t. Az alábbi levél szomorú példáját mondja el annak, hogy az Apponyi-éra dicsőségére mint csuszik ki a magyarság alól a keservesen meghódított talaj és közoktatásügyünk milyen halatlan állapotba jutott. A tanító levele a következő:

Muravid, január 8.

Tisztelt szerkesztőség! Muravid muraközi községben kialvófélben van a kultúra fákllyatúze. Az itteni két tanítónak január elején *beszűntették a fizetését*, amire azok természetesen azzal válaszolnak, hogy *nem tanítanak tovább*. A hihetetlen eset előzménye az, hogy a római katolikus hitközségnek nincs elég anyagi ereje az iskola fenntartására, s nem tudván megfizetni a harminc percent iskolai pótdát, lemondott iskolafenntartási jogáról. Ezt annak idején be is jelentette a megyének, és az egyházi hatóságnak. A községi előjáróság *küldöttéleg kérte gróf Apponyi Alberti kultuszminisztert az iskola államosítására*. A kérelem annál jogosabb, mert Muraviden *háromszázhuszonkét idegen ajku tanköteles van*, akik iskola híjján *magyarul sohasem tanulnak meg*. Bár így áll a helyzet, ez ideig nem történt semmiféle intézkedés; a tanítókat fizetni pedig sem a felekezet, sem a község nem tudja. Eltekintve attól a kisebb bajtól, hogy a két szerencsétlen tanító télviz idején családotul, kenyér nélkül maradt, a háromszázhuszonkét nemzetiségi tanuló a magyarság számára elveszett. Vajjon továbbra is összetett kezekkel nézi-e a dolgot a kultuszminiszter?

*

Mi is azt kérdezzük: meddig fog égni ez a szegényfolt az ország kulturáján? Muraviden háromszázhuszonkét lelket veszítünk el örökre. Hát van nekünk ennyi veszíteni valónk? Amikor kétségtelen már, hogy csak a közoktatásügy révén hódíthatjuk meg a gyűlölt nemzetiségeket, a közoktatásügyi miniszternek éhében kell teljesítenie a kötelességét. Még akkor is, ha a közoktatásügyi minisztert gróf Apponyi Albertnek nevezik.

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

14

— Aztán... No, de ezt már igazán el se lehet mondani. Egy katonatiszt és ilyen nyers modor... A többit megirta az igazgató a levélben... A János elvitte... Talán már vissza is jött... Efel hazaküldte a leányokat. A negyedikben lett volna órája, azokat is elküldte...

— Jó, jó... de mondja tovább... Hát mit csinált az ezredes ur?

— Megsértett bennünket, védtelen nőket, bárdolatlan volt, mint egy kocsis... Mérgesen becsapta az ajtót, a János elbujt előle, mert félt, hogy leüti az ezredes... Legalább ön lett volna itt... Egy férfi...

— En, — dadogta Szilárd, — hisz én mindjárt mondtam, hogy hagyják békében Elzát, hogy ártatlan... Blanka is kimaradt?

— Az is... Sára családottan mérte végig a tanúrát.

— Vérig sértett bennünket és gyalázta az intézetet, — mondta újra Sára. — Margit elájult, az igazgató egy árva szót se tudott szólni... En már megszoktam az

TÖRVÉNY ELŐTT Halálos ítélet a Kurián

Tavaly télen Spitz Mór dús gazdag nagyszöllősi uzsorást meggyilkolva találták a Tisza medrében. Az egyik vádlottat halálra, a másikat tizenöt évi fegyházra ítélte az első bíróság. Ma foglalkozott a bűnüggyel a Kuria

Nagyszöllősen Spitz Mór volt a város uszárása. Alig volt ember, aki ne tartozott volna neki s nem volt olyan napja a bíróságnak, hogy Spitz Mór felperesi minőségben valakit be ne pörölt volna. E miatt természetesen sok volt az ellensége. Tavaly januárban Spitz eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. A beregszászi törvényszékre garmadával érkeztek a névtelen levelek, amelyek gyilkosságról beszéltek s azt állították, hogy Spitzet sógora, Mauskopf Samu és Kovács Kláffer Kálmán felbujtására Dávid Márton, ennek Adolf nevű fia, továbbá Kreismann Simon és Berger Áron gyilkolták meg. Az első névtelen levél olyan pontosan írta le a bűntett helyét és végrehajtását, hogy a csendőrség a leírás alapján rátalált a holt Tisza medrében Spitz holttestére. Spitzet a látélet szerint előbb leütötték, aztán megfojtották és a vízbe dobták. A csendőrség erre mind a hat terhellet letartóztatta. Ezek konokul tagadták bűnösségüket, de akadtak és jelentkeztek tanuk, akik látták a bérnyilkosok felfogását s látták, mint dulakodik a holt Tisza mellett négy ember egy ötödikkal, akit végül a folyóba dobtak.

A beregszászi esküdtbírószágon az ügyész csak Dávid Márton és Adolf, valamint Kreismann és Berger ellen tartotta fenn a gyilkosság vádját. A törvényszék, az esküdtek verdiktje ellenére Kreismann és Berger ügyét új esküdtzék elé utasította, ellenben Dávid Mártont mint tettet gyilkosság büntette miatt kötélti általi halálra, Dávid Adolfot pedig tizenöt évi fegyházra ítélte.

Ma foglalkozott ezzel az ügyvel a Kuria, a mely előtt az elsőrendű vádlottat dr. Kelemen Samu ügyvéd és országgyűlési képviselő védte. Az ítéletet ebben az ügyben holnap déli egy órakor hirdeti ki a Kuria.

A puchói nábob megszökött. A puchói nábob címmel a lapok törvényszéki rovata tisztelte meg a szélhámoságairól ismert Jankovics Gyulát. Egy újabb családi ügyében mára volt ellene kitűzve a pestvidéki törvényszék előtt

a tárgyalás, amely azonban váratlanul közbejött okok miatt elmaradt. Jankovics ugyanis a reá váró büntetés elől kiszökött Amerikába. A bíróság most körözölevelet bocsájt ki ellene.

A Mária Terézia-téri csata. A keresztény szocialisták nyilvános népgyűlése siralmas kudarcra végződött 1907. október 8-án. A gyűlésen ugyanis megjelentek a nemzetközi szocialisták is, akik a saját jelöltjüket akarták elnöknek megválasztani. Erre nagy láрма kerekedett, a rendőrség kiűrtette a kerthelyiséget. Alighogy akcióba léptek a rendőrök, közápor zudult feléjük s közben a két párt emberei ütötték-verték egymást. A rendőrök kivont karddal támadtak rájuk és többeket megsebesítettek. Az ügyesség a botrányt okozók közül Frenkel Sándor, Beyer Imre, Moskovitz Mayer és Fleischer Dávid ellen magánosok elleni erőszak büntette miatt vádat emelt. A mai tárgyaláson mind a négy vádlott tagadta bűnösségét. A bíróság dr. Ladányi Ármin védelme után Moskovitzot és Beyer felmentette, ellenben Fleischer Dávidot tizhavi, Frenkelt pedig héthavi börtönrre ítélte el. Az ítélet nem jogerős.

A cigányprimás ékszerai. A főváros egyik legnépszerűbb muzsikusa, a fiatal Banda Marci cigányprimás csillogó gyémánt ékszerekkel akart büszkélkedni a vendégei előtt. 1906. december 6-án beállított a gyémántkőszőrűlő és kereskedelmi részvénytársasághoz és ezernyven korona áru ékszert vásárolt hitelbe.

Nekem kétezer korona havi jövedelem van — mondotta — és házasodni készülök. Elveszem a leggazdagabb cigányprimás leányát. Az üzletvezető elhitte Banda Marci állítását és odaadta az ékszert. Pénzt azonban a mai napig sem kapott. Miután megtudták, hogy a primás az ékszereket elzalogosította, feljelentették csalásért. Mára volt kitűzve ennek az ügynek a tárgyalása, de Banda azon a címen, hogy beteg, nem jelent meg. A panaszos erre megjegyezte, hogy még tegnap este vigan muzsikált a bandájával a vádlott, de azért nem ellenzi részéről sem a tárgyalás elhalasztását. Erre a tárgyalást elnapolták.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti vágómarhavásár. 1908. jan. 9-én. Vágómarhák: Felhajtás: magyar bika 101 db, magyar ökör 1328 db, magyar tehén 381 db, magyar bivaly 22 db. Boszniai ökör 35 db, tehén 7 db, növendékmarha 31 db. Póthajtás bejelentve 20 db. Összesen 1925 db. — Árjegyzékek: métermázsánként elősúlyban, levonás nélkül, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 72—80 K, középminőségű 62—70 K, silány minőségű 54—60 K. Magyar paraszt marha, jobb minőségű 60—68 K, silány minőségű 48—58 K. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 80—92 K, közép minőségű 62—78 K, silányabb minőségű 50—60 K. Boszniai ökör, legjobb minőségű 54—64 K, silányabb minőségű 48—52 K. Bika jobb minőségű 60—76 K, silányabb minőségű 48—58 K, bivaly 36—50 K, kivételesen 52 K. Magyar tehén 46—68 K. Tarka tehén 48—74 K, kivételesen 79 K, kicsontozni való marha 40—46 K, növendékmarha 50—64 K-ig. Mind 100 kilónként elősúlyban. Bécsi szurómarhavásár. A mai vásárra főlhoztak 4509 darab borjut, 5439 darab fiatal ser-

ilyen viharokat... És nem volt itt senki, aki megvédett volna bennünket.

— Senki... — mondta Szilárd halk hangon. — Kár volt... a gyűrű miatt... Mindjárt kifogásoltam ezt a szigorú eljárást... Mi lesz most?

Sára indulatosan válaszolt.

— Ön kérdi ezt én tőlem?

— De hisz én jelen se voltam. En nem is ismerem... Majd kieszelnék valamit...

— Ugyan kérem, — legyintett Kuthy Sára megvetően, önnek meg kell verekednie az ezredessel!

— Nekem?

— Természetesen. Meg kell védenie bennünket s az intézetet. Ez önnek kötelessége!

A tanítónő élesen a szemébe nézett a tétovázó Szilárdnak.

— Ez kötelessége! — mondta parancsoló hangon.

— Igaz! — hagyta helyben Szilárd, ez kötelességem.

— Annál is inkább, mert önt kereste első sorban az ezredes.

Szilárd nem szólt, vette a kalapját, kezét fogott a tanítónővel és kiment a szobából. Alig állt a lábán, az agya égett, soha életében még nem érezte magát ilyen rettenetesen rosszul. A lépcsőkön bukácsolt lefelé, ott találkozott Jánossal, elvette tőle az igazgató levélét és elolvasta. Abban ugyanaz állt, a mit Kuthy Sára elmondott neki. Az igazgató megköveteli tőle, hogy szerezzen elégtételt neki, a többieknek és

védje meg az intézet makulátlan hírnevét... A hírnév... A gyűrű... A goromba ezredes... A párba... Halál... Ez kóválygott Szilárd zavaros agyában.

Meg fogok halni, — gondolta Szilárd elszántan. Ezt követelik tőlem kartársaim s az intézet becsülete... De vajjon a leányok is ezt kívánják-e tőlem? Hazamegyek és megkérdem tőlük...

Otthon bezárkózott. Meghagyta Birónának, hogy senkit se ereszzen be hozzá. Igaz, hogy nagyritkán szokták csak keresni, de az ilyen veszett, bomlott napokban minden kellemetlenségre számítani kell.

Nem tudott nyugodtan gondolkodni. Higgadt, tapasztalt tanácsadóra lett volna szüksége, de a városban nem ismert senkit. Csak a szálló portását ismerte, meg az iskola énektanárát, egy sánta, kis embert, a ki állandóan be volt rugva. Elhatározta, hogy felkeresi őt, ha részeg is, azért csak mond majd valami okosat.

De nem mozdult. Ott ült az állvány előtt és a Groll Elza arcképét bámulta... A szempilláin még javitanom kell, gondolta Szilárd, és a haja, az arany színű haja gazdagabb és lágyabb, mint ezen a képen. Elővette az ecsetet s ebben a nehéz, válságos pillanatban újra belemerült a szürke fotográfia tanulmányozásába, nézte, bámulta Elza arcképét s nem jutott eszébe, hogy ennek a gyönyörű leánynak az apjával holnap, vagy holnapután nehéz harcot kell vívnia...

(Folytatjuk.)

tést, 2792 levágott sertést, 293 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 407 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 80—104 fillér; elsőrendű 106—130 fillér; leg- eleje 132—140 fillér, élő borjú — fillér, hizott sertés — fillér, fiatal sertés 114—120 fillér; le- vágott nehéz sertés I. rendű 94—106 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 72—92 fillér; I. rendű süldő 92—116 fillér; levágott juh — fillér; bárány 24—40 korona páronként.

Budapesti szurómarhavasár. Január 9-én. Felhajtott 171 drb élő borjú (közte 24 rugott), 14 drb leölt borjú, 13 drb leölt bárány.

Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúért 106—108 fillérig, kivételesen 110 fillér, középminőségű élő borjúért 90—98 fillérig, leölt borjúért 104—120 fillér, silány és rugott borjúért 60—84 fillérig, novendékmárháért —50 fillérig, kilogrammonként (levadás nélkül). Leölt bárányokért 18.— kor. pá- ronként. Az irányzat csendes volt, az árak 4—6 fillérrel kg.-kint csökkentek.

A budapesti gabonatózsde I. Készáru-üzlet

A malmok feletti tartózkodó kereslete folytán ma sem tudott forgalom kifejlődni és mindössze 6000 mn. kelt el változatlan áron. — Rozs sem változott, a többi cikkek iránya szintén csendes.

Eladatott: Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 78 k. 25.50 K, 400 mm. 76.5 k. 25.50 K, 700 mm. 76 k. 25.50 K, 100 mm. 75 k. 24.80 K, 300 mm. 71 k. 23.30 K, 250 mm. 70 k. 23.30 K.

Pestvidéki: 2900 mm. 77 k. 24.50 K, 100 mm. 77 k. 25.40 K, 200 mm. 75.8 k. 25.30 K.

Fejérmegyei: 100 mm. 76.5 k. 25 K. k. 25.05 K.

Mind három hónapra. Rozs: 250 mm. 22 K, 150 mm. 22 K, 100 mm. 22 K, 100 mm. 22 K, 125 mm. 22 K, 400 mm. 21.90 K.

Lóhere: 20 mm. 150 K.

Zab: 150 mm. 16.50 K.

Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Table with columns: Buza, Rozs, Árpa, kilós, Ára 100 kgr., kilós, Ára 100 kgr. Lists prices for various grain types and quantities.

Table with columns: Zab, Tengeri magyar, Képcse, elsőrendű, középminőségű, káposztarepce. Lists prices for different types of grain and oil.

II. Határidő-üzlet

Kezdetben szilárd, később a havazásokra gyengült.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Table listing grain types and prices: Októberi buza (1908) 20.70-21.—-20.78, Áprilisi buza (1908) 25.34-25.32-25.38, etc.

Déli 1 órákor zárulnak.

Table listing grain types and prices: Októberi buza 20.78-20.80, Áprilisi buza (1908) 25.38-25.40, etc.

Gabonaforgalom

1907. január 7-től január 8-ig

Table with columns: Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpá, Érkezett, Elszállított. Shows grain trade statistics.

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár- folyamok:

Table listing grain types and prices: Áprilisi buza (1908) 25.46, Októberi buza (1908) 20.86, etc.

A budapesti értéktőzsde

Kedvező külföldi jelentésekre a mai elő- tőzsde szilárd irányzattal nyílt meg. Az üzlet folyamán azonban bécsi eladások következtében, a mit a porosz pénzügyminiszternek a német ipari konjunktúráról tett kedvezőtlen kijelentésével hoznak összefüggésbe, gyöngült.

Elő-tőzsde:

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 636.50—637.50. Magyar hitelrészvény 764.75—765.75. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 415.50—416.50. Osz- trák-magyar államvasut 678—679. Rimamurányi vasut 526.75—527.

Déli tőzsde:

Folytatólagos bécsi eladásokra a déli tőz-

sde gyenge volt az irányzat, csupán államvasuti részvények szállárláltak berlini vásárlásokra.

Köztettek: Osztrák hitelrészvény 636.25—637.25. Magyar hitelrészvény 764.25—765.25. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 431.50—432. Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 415—416. Osz- trák-magyar államvasut 679.25—680.25. Déli vasut 151.75—152. Rimamurányi vasut 526—526.75. Magyar koronajáradék 93.35. Orosz járadék 89.80. Közuti vasut 554—554.50. Brassói celluloid-gyár 500. Kereskedelmi bank 3345—3355. Kereskedelmi vti. 580—580.50. Erzsébetvárosi takarékpénztár 195. Magyar által. takarékpénztár 572. Magyar aszfalt 158. Weitzer-vagongyár 339—340.

Bécsi gabonatózsde

Buza bágyadt. Rozs lanyha. Árpa üzlette- len. Tengeri nyugodt. Zab tartott. Idő: borús.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, január 9. 4.2 százalékos papírjáradék 96.55. 4 százalékos osztr. aranyjáradék 115.05 1860. sorsjegy 148.10. Osztrák hitelsorsjegy 449.— Angol-osztrák bankrészvény 289.50. Bécsi Bank- verein 517.—. Osztrák-magyar bank 1770.—. Déli vasut 151.25. Dunagőzhajózási társ. 1005.—. Do- hányrészvény 402.—. Cs. kir. vert arany 11.35. Né- met bankváltók 117.72. Osztrák Lloyd 421.—. 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.55—845. Osztrák ko- ronajáradék 96.50. 1864-iki sorsjegy 254.—. Osztr. hitelint. 635.25. Unionbank 583.—. Osztrák Laen- derbank 408.—. Osztrák-magyar államvasut 668.75 Elbevolgyi vasut 424.—. Alpesi részvény 597.25 20 frankos 19.15. Londoni váltóárfolyam 241.10 Lípótkohó 432.—. Török sorsjegy 185.25. Az irány- zat nyugodt.

Bécs, január 9. 4 százalékos aranyjáradék 111.15. Tiszai és szegedi köcs. sors. 142.25. Ma- gyar hitelrészvény 764.—. Magyar leszámitoló és váltó részv. 480.—. Rimamurányi 529.75. Magyar eukoripar —. Adria hajózási részvény 403.—. Magyar koronajáradék 93.45. 4 százalékos magy földteherm. kötv. —. Magyar nyerevény-köt- vény 189.—. Kassa-Oderbergi vasut 360.50. Ma- gyar keresk. bank 3350.—. Magyar jelzálogbank 416.—.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, január 9. 4.2 százalékos papírjáradék —. 4 százalékos osztr. aranyjáradék 97.60. Osz- trák hitelrészvény 199.50. Déli vasut 289.—. Orosz bankjegyek 214.25. 4 százalékos új orosz köcsda —. Disconto Commandit 172.—. Dynamit Trust 161.50. Harpeni 200.—. Unifikált török járadék 94.80. 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.40. 4 száza- lékos magyar aranyjáradék 93.25. Magyar korona- járadék 93.50. Osztrák-magyar államvasut 145.— Bécsi váltóárfolyam 84.80. Olasz járadék —. Alt. Villamos Edison 201.—. Gelsenkircheni 188.— Laurakohó 218.50. Az irányzat szállárlutt.

Advertisement for Gramofon records. Features an illustration of a gramophone and a family listening. Text: 'GRAMOFON', 'LITNERG ÁRMIN', 'ÉS TESTVÉRE', 'CS. ÉS KIR. UDVARI HANGSZERGYÁR', '6 lemezzel együtt 40 KORONA'.

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 36.

Advertisement for 'Ősz haj' (Autumn hair) by Maithényi Béla. Text: 'Ősz haj', 'biokivonat', 'Nem olajos, nem piszkos!', 'Egyszeri festés elegendő.', 'Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA, droguistánál, Budapest, IX., Vámház-körút 15.'

Advertisement for 'THE ROYAL' gramophone. Text: '„THE ROYAL” beszélőgép', 'a legújabb model- kal szigorúan az eredeti gyári árakon', '45% ár- leszállítással', 'Láng Jakab és Fia', 'Budapest, József-körút 41.'

Advertisement for 'Szár, törekeny és molyos haj' (Dry, brittle and moth-eaten hair) by Maithényi Béla. Text: 'Szár, törekeny és molyos haj', 'legbiztosabb gyógyszer a „Moelle de Boeuf”', 'Egy tégely ára K 1.20', 'Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál, Budapest, IX., Vámház-körút 15.'

SZINHÁZAK

Péntek, 1908. január 10-én.

M. KIR. OPERÁHAZ.

Bohémélet.
Opera 2 felvonásban.
Táncgyveleg.
Kezdete 7 óraker.

NEMZETI SZINHÁZ.

A vetélytárs.
Színmű 4 felvonásban.
Kezdete 7 óraker.

NEPSZINHÁZ.
(Vig-Opera).

A piros bugyellár.
Népszínmű 3 felvonásban.
Kezdete 8 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Patachon.
Vígjáték 4 felvonásban.
Kezdete fél 8 óraker.

VÁRSZINHÁZ.

A három testőr.
Kezdete 7 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.
Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 óraker.

URANIA SZINHÁZ.

Marokkó.
Kezdete 1/28 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ

Virágos csónak.
Színmű 4 felvonásban.
Kezdete fél 8 óraker.

Modern Színház - Cabaret
Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

5 színpadi tréfa. 24 mlát-
tató művészi magánszám.
3 kacagató kis bohózat.
Szerzők: Szomaházy, Hel-
tal, Molnár. — Szereplők:
Medgyaszay Vilma, Vörös
Ill. Keleti Juliska, Poor
Ill. Nyáral, Bársony,
Kabók, Boros.
Kezdete 9 óraker.

FOLIES CAPRICE

Leányok: **Révay-utca 18.** Főrendező: **ROTT SÁNDOR**
Ma és mindennap:
Egynegyed 10 óraker. Egynegyed 11 óraker!

„Leánynézőben“.

Bohózat. Irta: **Satyf.** Rendező: **Rott Sándor.**
Negyed 11 óraker! **Ujdonság!** Negyed 11 óraker!

„Kirándulás a szabadba“

(Ein Ausflug ins Freie) (CABARET)
előadja a Folies Caprice egész személyzete. — Rendezők:
Geiger Isz. balletmester és **Rott Sándor.**
11 óraker! **Treibtsch Sándor** új színelőad.

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irta: **Satyf.** Rendező: **Werner Maud**
Nappal pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig.
Az 1-4. emeleti **Casino de Paris**-ban minden este fél
12-től angol és francia különlegességek felvétele.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt
de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. **Cim**
KERTÉSZ PAL, Rákóczi-ut 40

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A magyar ember olvasmánya.

nélkülözhetlenné válik a magyar ember házában, hány-
szor előkerül ez az árjegyzék a kalen-
dárnum mellett, mindig
jobb időre vágyik a
magyar. És a jobb
idők valóban azok
vannak, ha a ten-
ger ok pénz, ami ék-
szerre, órára, gyűrűre,
melyekre Bécsbe.
Csehországba, Schwab-
bik rül, valóban ide-
bent maradna az or-
s ág határain belül.
Bizony egyszerre tel-
lendülne a jó magyar
ipar és elesőbb lenne
min en idebent, a ke-
nyér is, fa is, a hus
is — meg az adó is,
a mi olyan nagy n
nyomja a szegény em-
ber vállát. Már csak
erről is jó Schönwald
Imre pécsi órásmester
nagy képes árjegyzék-
ét ment 1 gyakra ban
forgatni, mert abból
e éle meg yőződésekre is jut az ember. Minde sora, minden egyes képe meggyőző lazaság, hogy eg-
becsáthatatl n vétek idegenbe rong portékáért küldeni, sarba dobálna a drága pénz, amikor olo ó árát
jó por ékát kap itih n az ember. — Já os gazda is Schönwald Imre árjegyzékét vette elő s abból ma-
gyarázza hozzátartozóinak, hogy csak Schönwald Imrénél kell órát és és ékszeret vásárolni, mert a leg-
nagyobb raktárak, legolcsóbb árak vannak s ő a magyar órásmester és ő szerény s a végül, mint azt
temérdek köszönő-levél is bizonyítja: minden vevőjét becsületesen szolgálja ki.
Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja **nagy képes árjegyzékemet** ingyen és bérmentve.

!! Csak egyetlen alkalom !!

Hogy világghírű harzi éneklő kanáriáimat minden-
kinek hozzáférhetővé tegyem, elhatároztam magam-
mat, **100 darab harzi éneklő kanáriát**
ingyen szétosztani és ajánlani: a létező leg-
jobb, még pedig: himet 8.—, 10.—, 12.—, 16.—
koronáért és feljebb. Tenyészőstényit 3.—, első-
rendűt 5 koronáért. Tehát minden megrendelő, ki
30 napon belül egy himet rendel és a hirdetésre
hivatkozik, kap hozzá még egy himet ingyen.
ANTON WOLFRUM, Kanarienzüchterei,
Brno 2, Böhmen.

Rum és likőrök

készítése házilag !!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy
az alább felsorolt likőr kivonatok bármelyike, melyek
segítségével 1 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy
2 1/2-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Hasz-
nálati utasítás minden üveghöz. — Allasch, Anisette,
Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao,
Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kakaó,
Kávé (Crème de Mocha), Köményes, Meggylikőr,
Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister,
Ószi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-
kivonatot és Cognackivonatot

1 kor. beklüldése ellenében bérmentve küldök egy adag
bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körut 15.

Ne vegyen üzleti kész cipőt

és ne csináltassa szakva-
talan cipészé, ha kényel-
mes és jó cipőt akar 6
forintért csinálók legana
főrcipőt, 5 forintért nőt,
bármilyen kivitelben, ugy
szines minőségű mérték
után egy évi jótállás mel-
lett teljes garanciát nyuj-
tok. Cipőim viselese után
elmarlik a bőrkeményedés,
fagyás, izadás, tyúkszem bűtyök, lúdtalp, bürmfé e hibás
lábra könnyű, kényelmes cipőt csinálók, a legesekélyebb ron-
dultat a leggyöbbs figyelemmel e készítem. A címet tessék
eltenni és bármikor levelezéslapi értesítés után házhoz megyek.

Nyári János Budapest, Csengeri-utca 76. sz-
müortopád cipész.
Videki megrendeléshez egy használt cipő beklüldése elegendő.

Maradandó és tartós értékű, célszerű ajándéktárgyakból legnagyobb választék!

Schönwald Imre pécsi magyar órásmester, ékszerész
és optikus nagy képes árjegyzéke hama osan olyan
mint az időmutató képes kalendárnum. Mert vala-

A Vig Operában

is

SZOMORU az ember ha

NÁTHÁS.

Bár könnyen segíthet rajta
ha a híres alföldi fehér

+

SÓSBORSZESZT

szagolgatja

Ha vattára csepegtetve betömi orr-
lyukait

Ha bedörzsöli az orrsövényt

Ha bekeni a homlokát

Ha vizzel higitva felszipantja,
ugy tapasztalni fogja, hogy
náthánál utólrhetetlen az

Alföldi fehér + sósborszesz,

Mert a benne levő Menthol hűsíti az
orr nyákhártyáinak gyulladását,

Mert a benne levő absolut tiszta al-
kohol megakadályozza az orr
[varosodását,

Mert az oldott állapotban levő Thy-
mol esökkenti a nyák elválasz-
tást és rendkívül gyógyítja a
betegség lefolyását.

Ha tehát nevetni akar a Vig-Operában
és nem túszenteni, ugy ne sajnáljon

40 fillért

óriási próbaüvegért.

Az Alföldi fehérkeresztes sósbor-
szesz egyedüli gyártója:

az Első

Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság

Kecskeméten.

Ő csász. és kir. fensége József
főherceg kamarai szállítója.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pénz
előzetes beklüldése után.

Budapesti főraktár:

Lederer Magyar Király gyógyszerár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellegű alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezekkel semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapest és a vidéken minden hirlap-elárúsítónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG. ÁRA 20 FILLÉR.

Olcson levelezhet mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasodhat mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást nyerhet mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állások
317 állásról megjelent ma az Országos Pályázati Közlöny. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Epest, Nap-u. 13. sz.

Pénztintozetknél, pénztárosi, segédintézői, segéd-könyvelői állásra pályázati hirdetéseket. Pótlételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Utimesteri utbiztosítói állások mind olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Bpest, Nap-utca 13.

Mider varráshoz munkásnő, valamint tanulóleány, fizetéssel felvettetik. Mme Juliette Kovács, Dorottya-u. 11. II. em.

Kereskedelmi- iskolát végzett, a könyvelésben jártas gyakornok azonnali belépésre kerestetik. Magyar és német nyelven írott ajánlatok ügyes jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők.
17321

Aranyművestanonc jó házból felvétetik Klein Miksa Kis diófa-u. 3.
18365

Tiszta 30 év körüli takarítónőt keresnek 30 kor. fizetéssel, reggel 7-től d. u. 5-6-ig. Csakis olyan jelentkezhet, ki szobaleány volt és ilyen bizonyítványával bír. Üllői-ut 14. I. em. 2.
19585

Állást keresők
Egy középkorú nő Apollónnek ajánlkozik kórházba. Szabolcs-utca 14. f. 36.
15283

A t. c. gazdaközönség és iparvállalkozók egyelőre ajánlom 1894 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kertészek, kecskészek és felősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetek. Krakauer Armin, VI. Nagymező-utca 25. szám. Telefon 64-76.
10.003

Oktatás
Parlamentari gyorssírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjazatlan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendszeres tanárok által oktatott szakintézetek. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamok. Alapította Markovics Iván 1883. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiskola, exelott Gyár-utca 4. (most kizárólag Liszt Ferenc-ter 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola irógépegektől s más utánszított nevelő tanfolyamoktól független.) Telefon 64-68. Nyitva septe. 1-től tillus 1-ig.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen lelkiismeretesen és logikailag, igen rövid idő alatt és olcsón csak mi készítünk elő kipurált módszereinkkel. A vizsgálatok sikerét biztosítja 6 év óta fennálló intézetünk, amely mindig kiváló eredményeket produkált. Az előkészítést e téren elsőnek elismert, szakavatott egyéniségek végzik. Részletes felvilágosítást ad Dr. Erős Vilmos jogi szemléltetője, Kolozsvár, Magyar-utca 2. Telefon.

Cimbalom-tanítónő tanít kiülő módszer szerint kottából vagy cigányosan, mérsékelt áron, úgy saját lakásán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII. Ovoda-utca 19. III. em. 22.
668

Felnőtt magántanulók iskolájában előkészítettek polgári iskolai, gimnáziumi, vagy bármely más magánvizsgára, tanulmányaikat felbeszakított vagy csak elemi iskolát végzett felnőttek (hölgyek is), továbbá gyermekek a legrövidebb idő alatt teljes felelősséggel, okleveles tanárok felügyelete alatt. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítás ingyen. Dohány-utca 81. II. 2.
19522

Polgáriskolai reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi és egyéves önkéntesre képesítő vizsgákra előkészítetnek rendszeres magántanulók, valamint felnőttek, kik tanulmányaikat felbeszakították, általánosan elismert legjobb sikerrel, kitaláló módszer szerint, szaktanárok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Felvilágosítás szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 19509

Butor
Különféle butorok azonnal olcsón eladó. Privát! Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó

Kárpitos díszítő ebédő diványok, angol garnitúrák jutányosan készítettnek. Bellák, Szendrő-u. 38.
18423

Háló és ebédő garnitúrák, csillárok, rész-ágyak, szőnyegdiványok, tróda berendezések, pénztároskényvek, olcsón eladó. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerleóczy-utca 2. Eln. szám 11.

30% megtakarítás régi butorszalonban
Epest, Ferenciek-tere 3. sz. főemelet.
Vétel és eladási, polgári urasági lakberendezések, őr-szobák, pulisandor és mahagoni butorok, keleti szőnyegek, csillárok stb. Telefon 82-13.

Új rendszerű BUTORNITEL.
Butorok csak a legjobb kivitelben kaphatók közpénztér b. banknál ültetett részletre
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI. Róvay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a versé felát a banknak maradósa, mindát a butort mindenkinél készpénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegzés sem egyéb költsége nem terheli.

Butorok
hálo, ebédő-, szalonberendezések, háló-, ebédő-, szalonberendezések, rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, búrgarnitúrák eladása és vétése
WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kaziny-utca sarok.)

Adás-vétel
Biliárd-asztal, nagyon olcsón eladó. Főherceg Sándor-utca 30/A., földszint 5.

Zongorák és pianók igen jutányosan Horváth műbárgyszerszónál, Erzsébet-körút 2.

Karikahajós új varrógép, igen olcsó árért adó. Bezeredy-utca 10. II. 19. Megt. kintethető d. u. 1-3 óra között.
901

Fegyverek majdnem új állapotban. Katonai puska-műveléssel kipurált, Wernli-rendszerű, hosszú gyalogsági, 12 kor. Wernli-rendszerű, rövid, lovassági karabély, 24 kor. Kropacek csendőrségi ismétlődő lövedékű 36 kor. Barmlykhez szuny, tokkal, 2 K., szj 2 K., töltény drója 12 fillér. Megrendelhetők Blum Sándor udvari és hadsergezhaltó egyenruházati intézetében. Budapest, IV., Váci-utca 15.
30732

A Képeslap-kiadó Farkas Józsefné, Budapest, VII., István-ter 4. sz. 12 kor. beküldése ellenében bementve küld 300 különféle, izlées, kelendő, gondosan összeállított képeslap utdon-ságokat. 1.20 koronától 10 koronáig minden fajtaból.
20774

Gramofon dupla hanglemezek kaphatók 4-50, 2-50, 1 koronáért Flaxmayer-nál, Sziv-utca 18.
18438

Alkalmi birtokvétel. 375 kat. hold uribirtok teljes felszereléssel, 200 holdnyi öszi vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. A birtoknak 280 ezer korona az ára. Az eladó csak oly komoly vevőknek ad felvilágosítást, akik 50-60 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. Cima kiadóhivatalban. Ügynökök ki-zárva.
702

Antik képek olcsón eladók. Csengery-utca 56. I. em. 7.

Versenyszabóság mérték szerint divatos öltöny 18 és 22 forintért. Népszínház-utca 22.
18405

Kerékpárok jutányos árért kaphatók. Javítá-sokat elvállalok. Szűcs János. Baross-utca 52.
18437

Pénz
Pénzkölcsönt kaphatnak leggyorsabban katonatisztek, tisztviselők, megyei, állami, városi hivatalnokok, kereskedők, iparosok, nyugdíjas övezetek kezes nélkül is. Privát-pénzt aznap folyósított Adler Miksa, Rottenbiller-utca 9. I. 20. (Vá-zbályeg. Betéblázást is elfogadok I. II. III. helyre, peetkörnyéki házakra 4 százalékos kamatra. Telefon 90-91. 19592

Személyhitelt magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt a nap alatt, bavi vagy nyugdíjas fizetéssel, rész-vétélárúsdától, nem szövetkeztől. Márton, Rottenbiller-utca 12. I. 11. szám. Telefon-szám 84-86. Betéblázásokat házra, földre, telekre, II. III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra.
10.005

Pénzkölcsönt kaphatnak katonatisztek, megyei és városi tisztviselők, előzős feltételek mellett, akkor is ha fizetődik le van tiltva. Értekezés 3-6-ig. Brunner, Vadasz-utca 30. I. 8.
24903

Pénzkölcsönt kezes nélkül is bármilyen állásnak folyósítottok. Márton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefon 61-75.
11433

Lakás
Klubnak, pénztintozetnek, irodának, előkelő vállalatnak stb. helyesen alkalmas, díszes helyiség, mely áll egy előszobából, egy nagy teremből, két kisebb teremből s mellékhelyiségekből, gáz- és villanyvilágítás-sal, erkéllyel, május uszójára, esőfogó azonnal is kiadó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Külön bejárato elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Főherceg Sándor-utca 30/A. Magyar Otthon elörszaga penz. Szigorúan családi otthon.

Üzlet
Jóforgalmu szén- és fakereskedés betegség miatt azonnal átadó. Cima kiadóhivatalban

Eladó üzlet! 32 év óta fennálló termény-üzlet, szép urlakással, magtárral, nagy istálló, cselédlek, dohánypajta stb. mellékhelyiségekkel együtt, öregség miatt és visszavonulás végett eladó. Héves vármegyében, a vasutállomás fővonalatól 10 perc, nagyforgalmu országút, esetleg 60-70 hold prima szántóföld, 8 hold dohány-gedélyvel is berbe ávethető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Régi jömeneteli élelmiszer-üzlet jutányosan eladó. Lipót-körút 12.
8452

Különféle
Vízvezeteki felszereléseket olcsón elvállalok. Auer-gégek kaphatók Gábor Samu Baross-utca 32.
18433

Vidékieknek bármily megfizést teljesítek. Kardos, Baross-utca 8. I. (Vá-zbályeg).
10713

10 forint havi részletre készítek férfihá-
bákat legújabb kivitelben. Arak, Sziv-utca 39b.
18335

Beraktározási előlegző- és butorszállítási vállalat.

Fogadjunk beraktározásra butorokat, varrógépet és mindennemű árukat. Adunk azokra kölcsönt 7% évi kamatra úgy helyben, mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

30 korona
finom szövettel divatos férföltöny v. tölkebátót mérték után remek szabás és finom kivitelben. Haza Versenyszabóság Budapest, VII., Thököly- (Csömöri)-ut 3. szám I. em. - Vitékre minták bémentve.
29835

Egy háztartásban so hiányoznak a hírvos Majthényi-féle „Diadal“-sósberszesz mely gyógyhatásánál fogva felhívja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőz mindenkit ezen a dologon ház-ser kiváló tulajdonságairól.

Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Vázház-körút 15.

18 forinttól mérték után készítek a legolcsóbb férföltönyt, tölkebátót, felöltőt, frandiz, angol- és hazai szövetekből.

28 József, Frank és társak kettőtöltönyt a legújabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. Nagy öltöny készpénz rendelésnél szabásukat nagy mintagyűjteményvel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydiofa-utca 3.

Nagy meglepetés! Az életben soha többé ily kedvező alkalmi 600 drb. csak frtl.95

Egy gyönyörű aranyozott pontos-ségi horgany óra láncsal, pontosan járó, 3 évi jóállással; 1 modern finom nyakkendő; 3 darab legújabb zsebkendő; 1 szép úrigyűrt utazott drágakövel; 1 gyönyörű elegáns női ékszerarmúra mely áll: 1 nyakláncból, keleti gyöngyökkel (modern női ékszerpatentárral), 2 elegáns karperecből és 1 pár fülbevalóból patent kapocsokkal; 1 gyönyörű zsebtű; 1 óbr-péztárca; 1 pár kékfogó; 3 karátos doubleból patentárral; 1 elegáns látképes-album a világ legszebb tájairól; 3 darab tróris tárgy, üreg, statál egyaránt malatató; 1 igen praktikus szerelmi levelező uraknak és hölgyeknek; 20 levelezési és más 500 darabnál több, a házban nélkülözhetetlen tárgy az órával együtt, mely egymaga is megéri a pénzt, csak frt 1-95 került. Küldés utánvétel, vagy a pénz előzetes beklüldése esetén a „Bécsi központi Áruházból“

A. Gelb, Krakau Postafiók 4024. Két garnitúra vásárlásánál egy angol beretva ingyen en lesz hozzá csomagolva.

35 korona
egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapuzsövetekből.
FRIED ARMIN szabómesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bémentve. Három öltöny rendeléssel éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szűcs Mihály és Társa cég Nagyváradon, Füzös-Fatölep 3. sz. a. Ajánlja új alku és igen előszerű törvényesen védett saját rendszerű, horgnyolt, cement tölkeoróp kézigépeit. Cement és homokkeverékből előállítandó, igen szilárd tölkeoróp gyártására, mely által homokos vidékre vagy homokos folyó közében kevés befektetéssel nagy fövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel tanuls is elmegyünk. Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártatják, mivel a gépek hordozhatók és barhol felállíthatók. Az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az ősi idő. Kérjük mielőbb érdeklődni. Bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerelni sziveskedjék, hol a gyártás módja, a lész cseréje és az azal eszközt tétőfedés is megtekinthető.
29835

Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 25 koronától felébb és minden áremelés nélkül havi 8 10 kor. részlete szállítunk 10 évi jóállással.

LÁNG JAKAB és FIAI varrógép- és kerékpár-nagykeresek Budapest, VIII., József-körút 41. Pókzártek: Baros-ter 4. Buda: Zsigmond-utca 9. Képes árjegyek ingyen és bémentve. Ügynökökkel nem dolgozunk.

Automobil rendkívül elegáns karussal, bárszony és metszettükörrel, a legkötőbb állapotban, 5 személyre szóló, mely 7500 frtba került, feltűnő olcsó áron eladó. Cima Gyulai Gyula, Dohány-u. 16., félemelet, kiadóhivatal.

KINEMATOGRAF
MINDEN SZAVATY
FOKALOGIKAI
APPOZITIVÉKÉNTÉREPEL.
30% APPOZITIVÉKÉNTÉREPEL.
50% APPOZITIVÉKÉNTÉREPEL.
BUDAPEST, BAROSS-891